

T.C.
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MATEMATİK VE FEN BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
FEN BİLGİSİ EĞİTİMİ BİLİM DALI

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN NOMOFOBİ DÜZEYLERİNİN
BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MERVE ÇOLAK

ÇANAKKALE
KASIM, 2019

T.C.
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MATEMATİK VE FEN BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
FEN BİLGİSİ EĞİTİMİ BİLİM DALI

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN NOMOFOBİ DÜZEYLERİNİN
BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MERVE ÇOLAK

ÇANAKKALE
KASIM, 2019

Taahhütname

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “Ortaokul Öğrencilerinin Nomofobi Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi” adlı çalışmanın, tarafımdan, bilimsel ahlak ve değerlere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yaparak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

Tarih

25/11/2019

Merve ÇOLAK

İmza

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Onay

Merve Çolak tarafından hazırlanan çalışma, 25/11/2019 tarihinde yapılan tez savunma sonucunda jüri tarafından başarılı bulunmuş ve Yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Referans No: 10286053

Akademik Unvan	Adı SOYADI	İmza	
Dr.Öğr.Üyesi	Eylem YALÇINKAYA ÖNDER		Danışman
Dr.Öğr.Üyesi	Fehime Sevil YALÇIN		Üye
Dr.Öğr.Üyesi	Gökhan ILGAZ		Üye

Tarih:

İmza:

Prof. Dr. Salih Zeki GENÇ

Enstitü Müdürü

Ön Söz

Bu tezin hazırlanma sürecinde emeği geğen değerli hocalarım Dr. Öğr. Üyesi Eylem YALÇINKAYA ÖNDER'e ve Dr. Öğr. Üyesi Fehime Sevil YALÇIN'a , çalışma süresince tüm zorlukları benimle göğüsleyen hayat arkadaşım Sercan olak'a, hayatımın her evresinde bana destek olan canım annem Meryem Yakut'a, bana sonsuz güvenen her zaman arkamda olan canım babam Seyid Ahmet Yakut'a ve hayattaki şansım olan canım kardeşim Altay Mert Yakut'a teşekkürlerimi sunarım.

Merve olak

anakkale, Kasım 2019

Özet

Ortaokul Öğrencilerinin Nomofobi Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Son yıllarda hayatımızın önemli bir parçası haline gelen akıllı telefonların etkin kullanımından dolayı ortaya çıkan bir kavram olan nomofobinin Türkçe en kapsamlı karşılığı “akıllı telefonsuz kalma korkusu”dur. Bu çalışmanın amacı 8.sınıf öğrencilerinin nomofobi düzeyinin belirlenmesi ve öğrencilerin nomofobi düzeylerinin cinsiyet, genel not ortalaması, anne-baba eğitim durumu, anne-baba mesleği, ailenin aylık geliri gibi değişkenlere bağlı olarak değişip değişmediğini tespit etmektir. Çalışmaya 452 öğrenci (228 kız, 224 erkek) katılmıştır. Bu çalışmada nicel çalışma yöntemi uygulanmıştır. Veri toplam aracı olarak ‘Demografik Bilgi Formu’ ve Yıldırım ve Correia (2015) tarafından geliştirilen “Nomofobi Ölçeği” kullanılmıştır. Çalışma sonunda elde edilen bulgulara göre; öğrencilerin nomofobi düzeylerinin cinsiyete, genel not ortalamalarına, anne-baba eğitim durumu, anne-babanın sahip olduğu mesleğine ve ailenin elde ettiği aylık maddi miktarına göre farklılaşmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Nomofobi, cinsiyet, ortaokul öğrencileri

Abstract

Investigation of Nomophobia Levels of Secondary School Students in terms of Some Variables

Nomophobia, a newborn concept that has become an important part of our lives in recent years due to effective use of smart phones in daily life, can be defined as “fear of staying away from smart phones”. The aim of this study is to determine the nomophobia level of 8th grade students and to determine whether the nomophobia levels of the students differ according to the variables such as gender, general grade point average, parental education status, parental profession, and monthly income of the family. In this study, a quantitative research method was conducted. ‘The Demographic Knowledge Form’ and ‘Nomophobia Scale’ developed by Yıldırım and Correia (2015) were used as data collection tools. According to the findings; the nomophobia levels of 8th grade students did not change according to the gender of the students, the overall grade point average, the educational status of the parents, the profession of the parents and the monthly financial amount of the family.

Keywords: Nomofobia, gender, secondary school students

İçindekiler

Önsöz.....	ii
Özet	iii
Abstract	iv
İçindekiler	v
Tablolar Listesi.....	viii
Kısaltmalar ve Simgeler	x
Bölüm I: Giriş	1
Problem Durumu	2
Problem Cümlesi	3
Alt Problemler	3
Araştırmanın Amacı.....	4
Araştırmanın Önemi	4
Sınırlılıklar	5
Varsayımlar.....	5
Tanımlar.....	5
İlgili Araştırmalar	5
Nomofobi ile İlgili Yapılan Yurtiçi Araştırmalar	5
Nomofobi ile İlgili Yapılan Yurtdışı Araştırmalar.....	11
Bölüm II: Kavramsal Çerçeve.....	13
Nomofobi.....	13
Bağımlılık	13
Mobil Telefon Bağımlılığı.....	14
Bölüm III: Yöntem.....	15
Araştırmanın Modeli ve Yöntemi.....	15

Çalışma Grubu	15
Veri Toplama Araçları	15
Veri Toplama Süreci	16
Verilerin Analizi	16
Bölüm IV: Bulgular ve Yorum	17
Araştırma Bulguları	17
Demografik Özelliklere İlişkin Bulgular.	17
Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular: Öğrencilerin Nomofobi Düzeyleri.	19
İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular: Nomofobinin Cinsiyete Göre Değişimi.	19
Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular: Nomofobinin Genel Not Ortalamasına Göre Değişimi.	21
Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular: Nomofobinin Anne Eğitim Faktörüne/Düzeyine Göre Değişimi.	22
Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular: Nomofobinin Babanın Eğitim Düzeyine Göre Değişimi.	24
Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular: Nomofobinin Annenin Mesleğine Göre Değişimi.	25
Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular: Nomofobinin Babanın Mesleğine Göre Değişimi.	27
Sekizinci Alt Probleme İlişkin Bulgular: Nomofobinin Ailenin Aylık Gelir Düzeyine Göre Değişimi.	28
Bölüm V: Sonuçlar ve Öneriler.....	32
Sonuç ve Tartışma	32
Öneriler	36
Kaynaklar	38

Tablolar Listesi

Tablo: 1 Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Demografik Özellikleri	18
Tablo: 2 Öğrencilerin Nomofobi Düzeylerine İlişkin Betimsel Analiz Sonuçları.....	19
Tablo: 3 Cinsiyete Göre Betimsel Analiz Sonuçları	20
Tablo: 4 Varyansların Eşitliğinin Sınandığı Levene Testi Sonucu	20
Tablo: 5 Öğrencilerin Nomofobi Düzeylerinin Cinsiyete Göre Bağımsız t-testi Analiz Sonuçları.....	20
Tablo: 6 Varyansların Eşitliğinin Sınandığı Levene Testi Sonucu	21
Tablo: 7 Genel Not Ortalamasına Göre Betimsel Analiz Sonuçları	21
Tablo: 8 Genel Not Ortalamasına Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	22
Tablo: 9 Varyansların Eşitliğinin Sınandığı Levene Testi Sonucu	22
Tablo: 10 Anne Eğitim Düzeyine Göre Betimsel Analiz Sonuçları	23
Tablo: 11 Anne Eğitim Düzeyine Göre Tek yönlü ANOVA Testi Sonuçları	23
Tablo: 12 Varyansların Eşitliğinin Sınandığı Levene Testi Sonucu	24
Tablo: 13 Baba Eğitim Düzeyine Göre Betimsel Analiz Sonuçları.....	24
Tablo: 14 Baba Eğitim Durumlarına Göre Tek yönlü ANOVA Testi Sonuçları.....	25
Tablo: 15 Varyansların Eşitliğinin Sınandığı Levene Testi Sonucu	25
Tablo: 16 Annenin Çalışıp Çalışmama Durumuna Göre Betimsel Analiz Sonuçları.....	26
Tablo: 17 Öğrencilerin Nomofobi Düzeylerinin Annenin Çalışıp Çalışmama Durumuna Göre Bağımsız t-testi Analiz Sonuçları.....	26
Tablo: 18 Varyansların Eşitliğinin Sınandığı Levene Testi Sonucu	27
Tablo: 19 Babanın Mesleğine Göre Betimsel Analiz Sonuçları	27
Tablo: 20 Babanın Mesleğine Göre Tek yönlü ANOVA Testi Sonuçları	28
Tablo: 21 Varyansların Eşitliğinin Sınandığı Levene Testi Sonucu	28
Tablo: 22 Ailenin Elde Ettiği Aylık Maddi Miktarı Göre Betimsel Analiz Sonuçları.....	29

Tablo: 23 Ailenin Elde Ettiği Aylık Maddi Miktara Göre Tek yönlü ANOVA Testi Sonuçları	29
Tablo: 24 leğe Ait Faktörler ve Analizi.....	30
Tablo: 25 leğin Alt Boyutlarına Göre Betimsel Analiz Sonuçları.....	31

Kısaltmalar ve Simgeler

GENO: Genel Başarı Not Ortalaması

SPSS: Statistical Package For Social Sciences

%: Yüzde oranı

Bölüm I: Giriş

Teknoloji çağında yaşıyor olmamız ve bilim ve teknolojinin hızla gelişmesine paralel olarak teknolojinin toplumun yaşam şeklini etkilediğini görmekteyiz. Yapılan araştırmalar sonucunda teknolojik ürünlerin kullanım yaşının ilkokul çağına kadar düştüğü görülmektedir (Şalcı ve ark., 2018). Özellikle teknolojinin bir dalı olan bilişim teknolojileri yaşamımızın vazgeçilmez bir parçası haline gelmiştir. Bu duruma en güzel örnek mobil telefonlardır. Son yıllarda karşımıza akıllı telefon olarak çıkan mobil telefonlar her yaş grubunun ilgisini çekmekle birlikte kişileri mobil telefona bağımlı hale getirmektedir. Son yıllarda akıllı telefonların gelişmesiyle birlikte bağımlılık düzeyi artmıştır (Demirci ve ark., 2014). Kişiler akıllı telefonlar aracılığıyla konuşmanın, mesajlaşmanın yanı sıra vakitlerinin büyük bir çoğunluğunu telefonlarından internete girerek geçirmektedir. Çocuklar mobil telefonu öncelerde sohbet etmek ve dış dünyayı takip etmek için kullanırken daha sonraları mobil telefona bağımlı hale gelmektedirler (Aljomaa ve ark., 2016). Dış dünyayı takip etmek için kullanılmaya başlanan mobil telefonlar daha sonraları çocukların dış dünyadan kopmasına neden olabilmektedirler. Çocukların mobil telefona olan bağımlılığı, günlerinin büyük bir çoğunluğunu mobil telefonlarını kullanarak geçirmeleri ders başarılarını olumsuz etkileyebilir (Jacobsen ve Foste, 2011). Mobil telefona olan bu bağımlılık gözlerde yanma, elde uyuşukluk, boyun kaslarında ağrı gibi fiziksel rahatsızlıklara sebep olabileceği gibi sosyal alanda da akademik başarıda düşüş, uyku bozuklukları, aktivitelerde bozukluk gibi rahatsızlıklar doğurabilmektedir. Mobil telefona olan bağımlılık, mobil telefon yoksunluğu (nomofobi) sorunu olarak karşımıza çıkmaktadır. Nomofobi, mobil telefon kullanan kişilerin telefonlarını ellerinin altında bulamama korkusuyla yaşadığı endişeyi tanımlamak için kullanılan bir terimdir (King ve ark., 2015). Nomofobi kavramı ilk defa 2008 yılında İngiltere’de posta idaresi araştırmasıyla ortaya çıkmıştır (Erdem ve ark., 2017). İngilizce “no

mobile phone phobia” ifadesinin kısaltması olarak biçimlendirilmiş olan “nomophobia”nın türkçesi en kapsamlı ifade ile “akıllı telefonsuz kalma korkusu”dur (Dailymail.Co.uk, 2008; Erdem ve ark., 2017).

Problem Durumu

İçerisinde bulunduğumuz mobil çağda akıllı telefonlar cazip hale gelmiştir. Akıllı telefonların işlevleri arttıkça kişilerin gün içerisinde akıllı telefon ile geçirdiği süre de artmıştır. Deloitte (2017) dünya çapında yaptığı çalışmada, Türkiye’den çalışmaya dahil olan kişilerin akıllı telefon kullanma oranlarının 2015’e göre % 6 artış gösterdiğini ortaya koymuştur. Ayrıca kişilerin akıllı telefon ile geçirdikleri sürede de artış gözlenmiştir ve kişilerin telefonlarına uyumadan önce ve uyandıktan sonra ilk 15 dakika içerisinde kontrol ettikleri belirlenmiştir (Bayram ve ark., 2019). Kişilerin akıllı telefonlarına olan bağımlılığı litaretürde yeni yer bulmaya çalışan nomofobi kavramını ortaya çıkarmıştır (Büyükçolpan, 2019). Nomofobi konusunda yapılan birkaç çalışmada; Erdem ve ark. (2016) çalışmalarında üniversite öğrencilerinde nomofobinin akademik başarıya etkisini, Gezgin ve ark. (2016) çalışmalarında öğretmen adayları arasında nomofobinin yaygınlığını, Altan (2019) ise 15-18 yaş aralığındaki çocukların nomofobi düzeyini araştırılmıştır.

Mobil telefon kullanımı çocukların dış dünyadan kopmasına neden olabilir. Günün büyük bir çoğunluğunu mobil telefonlarından internete girerek, mobil telefonları aracılığıyla oyun oynayarak, müzik dinleyerek geçiren çocuklar diğer sorumluluklarını ihmal edebilir. Pavithra ve ark. (2015) nomofobi konusunda yaptıkları bir çalışmada akıllı telefon kullanımının öğrencilerin konsantrasyonlarını etkilediğini tespit etmişlerdir. Çocukların sorumluluklarından biri de okuldur ve nomofobi çocukların okul başarısını dolaylı ya da dolaysız yolla etkileyebilir. Yapılan çalışmalar incelendiğinde öğrencilerin nomofobi düzeyinin onların okul başarısı üzerinde olumlu ve olumsuz sonuçlar doğurabileceği

araştırmacılar tarafından tespit edilmiştir. Dirik (2016) yaptığı çalışmada öğrencilerin akademik başarı algısı ile akıllı telefon bağımlılığı düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit etmiştir. Erdem ve ark. (2016) nomofobinin akademik başarı üzerindeki etkisini araştırmışlar sonuç olarak nomofobinin öğrencilerin akademik başarısı üzerinde önemli bir sorun teşkil ettiğini bulmuşlardır. Hoşgör ve ark. (2017) araştırmasında öğrencilerin nomofobi düzeylerinin yüksek olduğunu ve akademik başarılarını etkilediğini tespit etmişlerdir. Mobil telefon kullanımı bağımlılık yaratabilmektedir. Bu durumu davranışçı kuramla açıklayacak olursak bir davranışın ardından doyum elde ediliyorsa, bu davranış kişiye olumsuz durumlardan kurtarmaya yardımcı oluyorsa kişi o davranışı sürdürmeye devam etmektedir (Cüceloğlu, 1993). Bu açıdan bakıldığında mobil telefon kullanımı kişilere doyum veriyor ve olumsuz durumlardan kurtarmaya yardımcı oluyor olabilir.

Park ve Lee (2012) yaptıkları çalışmada telefon kullanımının bireyin psikolojik olarak kendini iyi hissetmesini sağladığını tespit etmişlerdir. Kim, Seob ve David (2015) alışmalarında ise bireylerin cep telefonu kullanmalarının onları bir süre de olsa kötü düşüncelerden uzaklaştırdığı ve bu durumun da nomofobi düzeyini arttırdığını saptamışlardır. Bu durum mobil telefon kullanımının bağımlılık oluşturabileceğini göstermektedir.

Problem Cümlesi

8.sınıf ğrencilerinin mobil telefon yoksunluğu korku (nomofobi) düzeyi nedir?

Alt Problemler

- Öğrencilerin nomofobi düzeyi cinsiyetlerine göre anlamlı olarak değişmekte midir?
- Öğrencilerin nomofobi düzeyi genel not ortalamasına göre anlamlı olarak değişmekte midir?

- Öğrencilerin nomofobi düzeyi anne eğitim durumlarına göre anlamlı olarak değişmekte midir?
- Öğrencilerin nomofobi düzeyi baba eğitim durumlarına göre anlamlı olarak değişmekte midir?
- Öğrencilerin nomofobi düzeyi ailelerinin aylık gelirlerine göre anlamlı olarak değişmekte midir?
- Öğrencilerin nomofobi düzeyi babalarının mesleklerine göre anlamlı olarak değişmekte midir?
- Öğrencilerin nomofobi düzeyi annelerinin mesleklerine göre anlamlı olarak değişmekte midir?

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı 8.sınıf öğrencilerinin nomofobi düzeyinin belirlenmesi ve öğrencilerin nomofobi düzeylerinin cinsiyet, genel not ortalaması, anne-baba eğitim durumu, anne-baba mesleği, ailenin aylık geliri gibi değişkenlere bağlı olarak değişip değişmediğini tespit etmektir. Ayrıca, mobil telefonların insanların yaşamlarının vazgeçilmez bir parçası haline gelmesi ve mobil telefon kullanımının ortaokul çağındaki çocuklar arasında hızla artış göstermesi nedeniyle ortaya çıkan ve çıkabilecek sorunlara farkındalık yaratmaktır.

Araştırmanın Önemi

Nomofobi konusunda yapılan çalışmalar; nomofobinin sosyal yaşama, internet bağımlılığına, kişilerin davranışlarına ve okul başarısı üzerindeki etkisine yöneliktir. Nomofobi konusundaki alanyazın çalışmaları incelendiğinde ortaokul öğrencileriyle yapılan çalışmaların sınırlı sayıda olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Pamuk ve Kutlu, 2017). Bu araştırma sonucunda ortaokul öğrencilerinin nomofobi düzeylerinin incelenmesinin alanyazınına katkıda bulunacağı ve bu konuda yapılacak çalışmalara ışık tutacağı düşünülmektedir.

Sınırlılıklar

Bu araştırma;

1. 2017-2018 eğitim-öğretim döneminde yürütülmüş olmasıyla sınırlıdır.
2. Kullanılan ölçme aracının sınırlıdır.

Varsayımlar

1. Öğrencilerin "Nomofobi ölçeği"ni yanıtlarken kendilerini objektif bir şekilde ifade edebildikleri varsayılmaktadır.
2. Öğrencilerin "Nomofobi ölçeği"ne verdiği yanıtlar ile GANO arasında pozitif bir ilişki olacağı varsayılmaktadır.

Tanımlar

GANO: Genel akademik başarı not ortalaması.

İlgili Araştırmalar

Nomofobi ile İlgili Yapılan Yurtiçi Araştırmalar

Büyükköçolpan (2019) çalışmasında üniversite öğrencilerinin nomofobi düzeylerini cinsiyet, yaş, anne babanın eğitim durumu, akıllı telefona sahip olma süresi, telefonu günde ortalama kullanım süresi ve kontrol etme sayısı, bağlanma biçimleri, depresyon düzeyi ve algılanan sosyal destek değişkenleri açısından incelemiştir. Üniversite öğrencilerinin nomofobi düzeylerinin cinsiyet, akıllı telefonlarını günde ortalama kontrol etme sayıları ve günde ortalama kullanma sürelerine göre anlamlı olarak farklılaştığı belirlenmiştir. Kadın öğrencilerin nomofobi ortalama puanlarının erkek öğrencilerden fazla olduğunu tespit etmiştir.

Durak ve Seferoğlu'nun (2018) 5. ve 6. sınıf öğrencileriyle yaptıkları bir çalışmada öğrencilerin nomofobi düzeylerinin yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Ayrıca çalışmada

nomofobi düzeyleri açısından cinsiyet faktörüne bakıldığında cinsiyetler arasında belirgin bir farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Çelikkaleli ve ark. (2018) çalışmalarında Türkiye'nin farklı bölgelerindeki ergenlik çağındaki öğrencilerin problemleri internet kullanımını incelemiştir. Altan (2019) ve Çakır ve Oğuz'un (2017) çalışmalarının aksine bu çalışmanın sonucunda öğrencilerin bağımlılık düzeyinin erkek öğrenciler lehine olduğunu rapor edilmiştir. Ayrıca Çelikkaleli ve ark.(2018), ergenlerin nomofobi düzeyinin yüksek olduğunu ve akıllı telefonu en çok sosyal ağlara girmek için kullandıklarını tespit etmişlerdir. Ancak erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre yalnızlık seviyesinin daha yüksek çıktığı bu çalışmada, akıllı telefonla geçirilen zaman ile öğrencilerin bağımlılık düzeyi arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Öğrencilerin yarısından fazlasının okulda geçirdiği saatler dışında günde 4 saatten fazla telefon kullandığı tespit edilmiştir. Ayrıca çalışmada akıllı telefon ile geçirilen zaman arttıkça yalnızlık duygusuna ait olan seviyenin azaldığını bulmuşlardır.

Çakır ve Oğuz'un (2017) çalışmada lise öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı ile yalnızlık düzeyleri arasındaki bağlantı araştırılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin akıllı telefon bağımlılığı ve yalnızlık düzeyleri orta düzeyde çıkmıştır. Lise öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılıkları ile yalnızlık düzeyleri arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Bayrak (2017) akıllı telefon kullanımı konusunda lise öğrencileriyle yapılan çalışma sonucunda ergenlerin nomofobi düzeyinin davranışsal ve ruhsal sorunlarla bağlantılı olduğunu sonucuna varılmıştır. Ayrıca erkek öğrencilerin nomofobi düzeyinin kız öğrencilerden yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Erdem ve ark. (2017) kamu çalışanlarının nomofobi düzeyini belirlemek amacıyla çalışanlara nomofobi ölçeği uygulamışlardır. Araştırma sonucunda kadınların nomofobi düzeyinin erkeklere göre daha yüksek olduğu bulgusu ortaya konmuştur.

Gezgin ve ark. (2017) çalışmalarında öğretmen adayları arasında nomofobinin yaygınlık derecesini incelemeyi amaçlamışlardır. Öğretmen adaylarının nomofobi seviyelerinin ortalamasının üzerinde olduğu saptanmıştır. Ayrıca bu çalışmada öğretmen adaylarını en çok zorlayan alt boyutların başında 'iletişim kaybı' ve 'bilgiye erişememe' boyutunun geldiği, nomofobik düzeylere bakıldığında ise kadınların erkeklere oranla daha nomofobik oldukları ve yaş arttıkça nomofobinin azaldığı sonucu rapor edilmiştir.

Karaca (2017) üniversite öğrencilerinin akıllı telefon kullanma alışkanlıkları ile internet bağımlılıkları arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Araştırma sonucunda internet bağımlılığının, akıllı telefon kullanma alışkanlığı ve cinsiyete göre değiştiğini tespit etmiştir.

Yılmaz (2015) çalışmasında ise 14-18 yaşları arasındaki ergenlerin nomofobi ile sosyal aksiyete seviyeleri arasında anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna varmışlardır.

Deniz (2014) çalışmasında ergenlerde nomofobinin sosyal anksiyete ile ilişkisini incelemiştir. 10.sınıfta öğrenim gören öğrencilerle yapılan çalışma sonucunda aile geliri düşük olan öğrencilerin nomofobi düzeyinin yüksek olduğu tespit edilmiştir. Nomofobi düzeyi ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Şar (2013) çalışmasında ergenlerin problemleri mobil telefon kullanımlarını yalnızlık düzeyi, cinsiyet ve mobil telefon kullanım süresi açısından incelenmiştir. Araştırma sonucunda ergenlerin nomofobi düzeyinin yüksek olduğu ve erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre mobil telefon kullanımının daha problemleri olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Büyükköçer (2019), Erdem ve ark. (2017) ve Gezgin ve ark. (2017) aksine, erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre akıllı telefona daha bağımlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Ayrıca akıllı telefon kullanma süreleri ile internet bağımlılığı arasında anlamlı bir etkileşim olduğu bulunmuştur.

Gezgin ve ark. (2018) çalışmalarında genç nesil arasında yaygınlaşan akıllı telefon bağımlılığını farklı değişkenler açısından incelemeyi amaçlamışlardır. Üniversite öğrencilerine uygulanan ölçeklerin sonuçları incelendiğinde öğrenciler arasında cinsiyet açısından anlamlı bir fark bulunamamıştır. Ancak üniversite öğrencilerinin nomofobi düzeylerinin yüksek olduğu bunun yanı sıra akademik başarısı düşük olan öğrencilerin akıllı telefon bağımlılığının yüksek olduğu bulunmuştur.

Minaz ve Bozkurt (2017) çalışmasında üniversite öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılık düzeyleri ile cinsiyet faktörü, eğitim ve yaş değişkenleri arasında anlamlı bir fark olmadığı bu bağlamda öğrencilerin günlük akıllı telefon ile geçirdikleri zamanın 4 saat ve üzeri olduğu ve öğrencilerin en çok sosyal ağlara erişim için akıllı telefon kullandığı bulunmuştur.

Öz (2018), Minaz ve Bozkurt'un (2017) ve Gezgin ve ark. (2018) yaptıkları benzer çalışmalarda üniversitede okuyan öğrencilerin nomofobi düzeylerini farklı değişkenler açısından incelemişler ve öğrencilerin nomofobi düzeyi ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşmışlardır.

Yılmaz ve ark. (2018), üniversite öğrencileriyle yürüttükleri çalışma sonucunda kız öğrencilerin nomofobi düzeyinin erkek öğrencilerden fazla olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Öğrencilerin en çok iletişime geçememe boyutundan etkilendikleri tespit edilmiştir.

Şalcı ve ark. (2018) çalışmalarında akıllı telefon kullanımının okul öncesi çocukların gelişimine etkisini belirlemek için okul öncesi öğretmenlerinin görüşlerini değerlendirmişlerdir. Araştırma sonucunda akıllı telefon kullanımının hem olumlu hem olumsuz sonuçlar doğurabileceğini tespit etmişlerdir.

Yılmaz ve ark. (2017) yapmış olduğu çalışmada üniversitede okuyan hemşirelik bölümü öğrencilerinin nomofobi düzeyinin ortamının üzerinde olduğu tespit etmişlerdir. Ayrıca nomofobi düzeyi ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığını rapor etmişlerdir.

Kuyucu (2017) üniversitede öğrenim gören öğrencilerin (N=620) akıllı telefon bağımlılık düzeylerini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmanın sonucunda üniversite öğrencilerinin cinsiyetleri, yaşları ve nomofobi düzeyi arasında anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir.

Minaz ve Bozkurt (2017) çalışmalarında üniversitede öğrenim gören öğrencilerin akıllı telefon bağımlılık düzeyini ve öğrencilerin kullanım amaçlarını farklı değişkenler açısından incelemişlerdir. Araştırma sonucunda eğitim, yaş, cinsiyet faktörü ile akıllı telefon bağımlılıkları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Öğrencilerin akıllı telefonu en çok sosyal ağlara erişmek için kullandığını ve öğrencilerin akıllı telefon ile günlük 4 saat ve üzeri zaman geçirdiğini tespit etmişlerdir.

Burucuoğlu (2017) çalışmasında meslek yüksekokul öğrencilerinin nomofobi düzeylerini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin nomofobi düzeylerinin ortalamasının üzerindedir. Ayrıca, kadın ve erkek önlisans öğrencileri arasında nomofobi düzeyleri açısından anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

Hoşgör ve ark. (2017) sağlıkla ilgili bölümlerde öğretim gören öğrencilere nomofobi ölçeği uygulamışlardır. Öğrencilerin nomofobi düzeyinin ortalama değerinin üzerinde olduğu ve çevrimiçi olmama boyutunun okul başarısını olumsuz etkilediğini tespit etmişlerdir.

Yusufoğlu (2017) üniversite öğrencilerinin akıllı telefon kullanımının sosyal yaşam üzerindeki etkisini incelemeyi amaçlamıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin % 39,2 sinin

akıllı telefon kullanım süresi günde ortalama 4-6 saat arasında olduğu ve kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla akıllı telefona daha fazla zaman ayırdığı tespit edilmiştir.

Erdem ve ark. (2016) çalışmasında nomofobi akademik başarıya olan etkisini ortaya koymayı amaçlamışlardır. Araştırma sonucunda öğrencilerin %55'nin nomofobi düzeyinin yüksek olduğu ve öğrencilerin günde 6,43 saat akıllı telefon ile zaman geçirdiği sonucuna varılmıştır.

Yücelten (2016) üniversite öğrencileri arasında internete olan bağımlılık ile akıllı telefona olan bağımlılığın bağlanma stilleri üzerindeki etkisini incelemeyi amaçlamıştır. Araştırmanın sonucunda internete olan bağımlılık ile bağlanma stilleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı ancak akıllı telefona olan bağımlılık ile bağlanma stilleri arasında anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca akıllı telefona bağımlılığı olan öğrencilerin korkulu ve kayıtsız bağlanma stillerini gösterdikleri rapor edilmiştir.

Kaptan Akıllı ve Gezgin (2016) çalışmasında üniversite öğrencilerinin nomofobi düzeylerini belirlemek amacıyla öğrencilere nomofobi ölçeği uygulamışlardır. Nomofobi ölçeğinin sonuçlarına göre üniversite öğrencilerinin en çok etkilendiği boyutun 'bilgiye erişememe' ve 'iletişime geçememe' boyutu olduğunu tespit etmişlerdir. Ayrıca nomofobi düzeyi yüksek öğrencilerin telefonlarını sürekli kontrol ettiği, yanlarında şarj cihazı taşıdıkları, gece telefonlarını kapatmadıkları ve sabah uyanır uyanmaz telefonlarını kontrol ettikleri rapor edilmiştir.

Ünal (2015) çalışmasında tıp fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin akıllı telefon bağımlılık düzeyi ile internet, sosyal ağ kullanımı, sosyodemografik veriler ve bağımlılık yapıcı maddeler arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlamıştır. Çalışmasının sonucunda kız öğrencilerin bağımlılık düzeyinin erkek öğrencilerden daha yüksek olduğu tespit edilmiş ancak aralarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır. Öğrencilerin cep

telefonunu daha çok sosyal ağlara erişme, internette dolaşma ve fotoğraf çekme amaçlı kullandığı sonucuna ulaşmıştır.

Nomofobi ile İlgili Yapılan Yurtdışı Araştırmalar

Mendoza ve ark. (2018) üniversite öğrencileriyle cep telefonu kullanımının nomofobi düzeyine olan etkisinin incelemiş, nomofobi düzeyinin öğrenme üzerinde etkisi olduğunu tespit etmişlerdir.

Kanmani ve ark. (2017) ise nomofobi konusunda yaptıkları araştırma sonucunda katılımcıların telefonlarını kullanmaktan endişe duydukları ve telefondan uzak durmanın onları rahatsız ettiğini ve kadınların nomofobi düzeyinin erkeklerden yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

King ve ark. (2017) yetişkin gönüllü birey ile problemleri akıllı telefon, internet ve teknoloji kullanımının psikolojiye ve nomofobi düzeyine etkisini araştırmışlardır. Araştırma sonucunda problemleri akıllı telefon, internet ve teknoloji kullanımının nomofobiye neden olduğunu tespit etmişlerdir.

Garcia-olivia ve Piqueras (2016) 12-18 yaşlarında ergen öğrencilerle yaptıkları akıllı telefon bağımlılığı çalışma sonuçlarına göre öğrencilerin cinsiyet açısından bağımlılık düzeyine bakıldığında erkeklerin bağımlılık düzeyinin kızlara oranla yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Tavolacci ve ark. (2015) yaptıkları çalışmada nomofobi düzeyinin üniversite öğrencilerinin cinsiyet ve telefon kullanma süresine göre farklılaştığını tespit etmişlerdir.

Pavithra ve ark. (2015) çalışmalarında öğrencilerin nomofobi düzeylerini çeşitli değişkenler açısından incelemişlerdir. Araştırmanın sonucunda akıllı telefon kullanımının öğrencilerin konsantrasyonlarını etkilediğini saptamışlardır.

Van Deursen ve ark. (2015) nomofobi konusunda yaptığı çalışmada akıllı telefon kullanım türünün nomofobi düzeyi ile ilişkili olduğunu tespit etmişlerdir. Nomofobi düzeyine cinsiyet değişkeni açısından bakıldığında kadınların nomofobi düzeyinin erkeklerin nomofobi düzeyinden yüksek olduğunu sonucuna varmışlardır. Ayrıca baskı altında olan ve öz-yeterliliği düşük olan bireylerde nomofobinin yüksek olduğunu tespit etmişlerdir. Benzer şekilde, Lee, Chang ve Cheng (2014) nomofobi konusunda yaptıkları çalışmada kadınların erkeklere oranla nomofobi düzeylerinin daha yüksek olduğunu tespit etmişlerdir.

Lepp, Barkley ve Karpinski (2014) çalışmalarında eğitim hayatına nomofobinin etkisinin ne olacağını incelemeyi amaçlamışlardır. Çalışmalarının sonucunda nomofobi düzeyindeki artışın eğitim hayatını olumsuz etkilediği sonucuna varmışlardır.

Salehan ve Negahban (2013) akıllı telefon kullanımı konusunda yaptığı çalışmada sosyal medyanın akıllı telefon kullanımını arttırdığı sonucuna ulaşmışlardır.

Choliz (2012) mobil telefon bağımlılığı konusunda ergenlerle yaptığı çalışmada kızların nomofobi düzeyinin erkeklerden fazla olduğu ve bu durumun ailesel sorunlara yol açtığını tespit etmişlerdir.

Bianchi ve Philips (2005) ise çalışmalarında nomofobinin genç kullanıcılarda daha sık görüldüğünü ve nomofobi düzeyi yüksek olan kişilerin benlik sıkıntısı yaşadığı ve içe kapanık olduğu tespit edilmiştir.

Bölüm II: Kavramsal Çerçeve

Nomofobi

Nomofobi İngilizce “no mobile phone phobia” ifadesinin kısaltılmasıdır. Mobil telefon yoksunluğu, mobil telefon bağımlılığı, sorunlu telefon kullanımı, aşırı telefon kullanımı, aşırı internet kullanımı, internet bağımlılığı gibi olumsuz durumları açıklamak için kullanılan bir terimdir (Al-berashdi ve Chingub, 2015). King, Valenca ve Nardi (2010) nomofobiyi mobil telefon ile iletişim kuramama, telefonda ayrı kalma ve internete bağlanamama korkusu olarak tanımlamışlardır. Nomofobi kavramı ilk defa 2008 yılında İngiltere’de bir posta idaresi araştırmasıyla ortaya çıkmıştır (Erdem ve ark., 2017). Yapılan bu araştırmaya göre nomofobi belirtileri; akıllı telefonla düzenli olarak çok vakit geçirmek, birden fazla akıllı telefona sahip olmak, akıllı telefonu kaybetmekten korkmak, sürekli şarj aletinin yanında bulunmak, telefonunu sık sık kontrol etmek, yüz yüze iletişimi terk etme ve teknolojik aletlerle iletişimi kurmak vb. olarak sıralanmıştır (Bragazzi ve Del Puente, 2014; Erdem, Turen ve Kalkın; 2017). Mobil telefon yoksunluğu korkusu (Nomofobi) kişilerde korku ve endişe yaratan bir bağımlıdır.

Bağımlılık

Bir kişiye veya nesneye her açıdan düşkün olma durumu olarak tanımlanmaktadır (Griffiths, 1995). Yirminci yüzyılın ortalarında bağımlılık kişinin sosyal hayatını etkileyen bir hastalık olarak kabul edilmeye başlanmıştır. Bir maddenin, bir nesnenin kişinin sağlığını ve günlük aktivitelerini olumsuz etkilemesi kişinin kendini bu durumdan alıkoyamaması durumu olarak karşımıza çıkar. Bağımlı birey alışkanlığının kötü olduğunu hissetmesine rağmen bu alışkanlığından vazgeçmekte zorlanmaktadır. Bağımlılık; fiziksel bağımlılık ve psikolojik bağımlılık olarak ikiye ayrılmaktadır (Süler, 2016). Fiziksel bağımlılık, vücuda alınan maddenin vücutta oluşturduğu değişikliklere vücudun alışmasıdır. Fiziksel bağımlılık

düzeyleri benzerdir. Madde bağımlılığı olarak karşımıza çıkar (Bektaş, 1999). Psikolojik bağımlılık, bağımlı olunan şeye karşı duyulan arzudur. Psikolojik bağımlılıkta bireyler arası farklılıklar görülmektedir (Aslan, 2011). Psikolojik bağımlılık, davranışsal bağımlılık olarak karşımıza çıkar. Günümüzde bağımlılık denilince ilk akla gelen madde bağımlılığıdır. Ancak davranışsal bağımlılıkta vardır. Davranışsal bağımlılık iş bağımlılığı, telefon bağımlılığı, internet bağımlılığı, alışveriş bağımlılığı, teknoloji bağımlılığı vb. şekilde karşımıza çıkar. Bağımlılık kişilerde bireysel farklılıklar gözetebilir ve kişinin bağımlı olması zaman alan bir olaydır.

Mobil Telefon Bağımlılığı

Mobil telefonların kontrol dışı kullanımı olarak tanımlanmaktadır. Mobil telefonların kontrol dışı kullanımı, sosyal iletişime geçememe kaygısı, mobil telefonlarına sürekli dokunma ihtiyacı mobil telefon bağımlılığı ile ilişkilendirilmektedir (Lee ve ark., 2014). Akıllı telefonların yaşamımıza girmesiyle beraber bireyler neredeyse her işini akıllı telefonu ile yapabilir duruma gelmiştir ve bu durum insanları akıllı telefonlara bağımlı hale getirmiştir.

Bölüm III: Yöntem

Araştırmanın Modeli ve Yöntemi

Ortaokul öğrencilerinin nomofobi düzeylerinin incelenmesine yönelik yapılan bu çalışmada nicel araştırma yöntemi uygulanmıştır. Veri toplama aracı olarak 'Demografik Bilgi Formu' ve Yıldırım ve Correia (2015) tarafından geliştirilen "Nomofobi Ölçeği" kullanılmıştır. Öğrencilerin nomofobi düzeyinin okul başarılarına göre farklılaşp farklılaşmadığını incelemek amacıyla okul yetkililerinden izin alınarak 8.sınıf öğrencilerinin genel not ortalamaları çalışma kapsamında kullanılmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2017-2018 eğitim-öğretim yılının bahar döneminde, Marmara Bölgesi'nde bulunan bir ilçenin ilköğretim okullarında 8.sınıfa devam eden öğrenciler oluşturmuştur. Çalışmaya 228'si kız, 224'ü erkek toplamda 452 öğrenci katılmıştır. Çalışma grubu olarak 8.sınıf öğrencilerinin seçilme nedenleri olarak öncelikle bu yaş aralığının ergenlik döneminin başlarını oluşturuyor olması ve ergenlik döneminin internete ve elektronik cihazlara bağımlılık açısından kritik bir dönem olmasının yapılan çalışmalarla ortaya konulmasıdır. Bir diğer nedeni ise alanyazın incelendiğinde bu konuda ortaokul öğrencileriyle yapılan çalışmaların sayıca az olmasıdır.

Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada kullanılan "Nomofobi Ölçeği" Yıldırım ve Correia (2015) tarafından geliştirilmiş ve Yıldırım ve ark. (2015) tarafından Türkçe'ye uyarlanmıştır. Ölçek 5'li likert tipinde, toplam 20 madde ve 4 faktörden/altboyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin alt boyutları: Bilgiye Erişimeme (4 madde), Bağlantıyı Kaybetme (5 madde), İletişime Geçememe (6 madde) ve Rahat Hissetmeme (5 madde). Nomofobi ölçeğinin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı Yıldırım ve ark. (2015) tarafından 0,92 olarak bulunmuştur. Ölçeğin alt-boyutlarının

güvenirlilik katsayıları sırasıyla şu şekilde hesaplanmıştır: 0,90, 0,74, 0,94, 0,91. Mevut çalışmada ise güvenirlilik testleri tekrarlanmış ve ölçeğin geneli için Cronbach Alpha güvenirlilik katsayı değeri 0,88 olarak bulunmuştur. Ölçeğin alt boyutları için güvenirlilik katsayıları sırasıyla 0,71, 0,70, 0,82, 0,73 olarak hesaplanmıştır. Nomofobi ölçeğine ek olarak, demografik bilgi formu aracılığıyla öğrenciler hakkında bilgi sahibi olunmuştur. Öğrencilerin genel not ortalamaları okul yetkililerinden alınarak nomofobi düzeyleri ile ilişkisi incelenmiştir.

Veri Toplama Süreci

Yıldırım ve Correia (2015) tarafından geliştirilen “Nomofobi Ölçeği” Yıldırım’dan izin alınarak 2017-2018 eğitim öğretim yılının bahar döneminde Balıkesir ilinin Bandırma ilçesinde rastgele seçilen 5 ortaokulda bulunan öğrencilere uygulanmıştır. Okullarda ölçeği uygulamak için gerekli izinler Balıkesir İl Milli Eğitim Müdürlüğünden alınmıştır.

Demografik bilgi formu aracılığıyla öğrencilerin demografik bilgileri toplanmıştır. Öğrencilerin nomofobini düzeyinin okul başarılarına göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla okul yetkililerinden izni alınarak öğrencilerin genel not ortalamaları çalışma kapsamında kullanılmıştır. Ölçekler uygulanmadan önce öğrencilere çalışma hakkında bilgi verilmiştir.

Verilerin Analizi

Gerekli analizler için elde edilen veriler kullanılarak SPSS 21 (Statistical Package For the Social Sciences) programı kullanılmıştır. Tek yönlü varyans analizi (Anova) ve bağımsız örneklem t-testi uygulanmıştır.

Bölüm IV: Bulgular ve Yorum

Araştırma Bulguları

8.sınıf öğrencileri arasında nomofobi yaygınlığının belirlenmesi ve cinsiyet, genel not ortalaması, anne-baba eğitim durumu, anne-babanın sahip olduğu mesleği, ailenin elde ettiği aylık maddi miktarı gibi değişkenlerin nomofobi yaygınlığına olan etkisinin araştırıldığı bu çalışmada elde edilen bulgular, yanıt aranılan sorulara uygun başlıklar altında sırasıyla ele alınmış ve sunulmuştur.

Demografik Özelliklere İlişkin Bulgular.

Çalışmaya katılan öğrencilerin demografik özellikleri Tablo 1 de verilmiştir.

Tablo: 1 Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Demografik Özellikleri

Bağımsız Değişken		Frekans	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kız	228	50,4
	Erkek	224	49,6
	Toplam	452	100
Genel Not Ortalaması	90-100	204	45,1
	80-90	93	20,6
	70-80	93	20,6
	60-70	51	11,3
	50-60	11	2,4
	Toplam	452	100
Annenin Eğitim Düzeyi	Okuryazar olmayan ve ilkökul	128	28,3
	Ortaokul	136	30,0
	Lise	133	29,5
	Üniversite	55	12,2
	Toplam	452	100
Babanın Eğitim Düzeyi	Okuryazar olmayan ve İlkokul	92	20,4
	Ortaokul	108	23,9
	Lise	166	36,7
	Üniversite	86	19,0
	Toplam	452	100
Babanın Mesleği	İşçi	179	39,6
	Memur	77	17,0
	Serbest Meslek	196	43,4
	Toplam	452	100
Annenin Mesleği	Çalışmıyor	288	63,7
	Çalışıyor	164	36,3
	Toplam	452	100
Ailenin Aylık Geliri	2500 ve üzeri	186	41,2
	2001-2500	141	31,2
	1601-2000	66	14,6
	0-1600	59	13,1
	Toplam	452	100

Tablo 1 incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin yaklaşık yarısının erkek yarısının ise kız öğrenci olduğu görülmektedir. Öğrencilerin genel not ortalamaları

incelendiğinde 204'ünün ortalamasının 90-100 arasında değiştiği (%45,1), 93'nün ortalamasının 80-90 arasında olduğu (%20,6), yine 93'ünün de ortalamasının 70-80 arasında olduğu (%20,6) görülmektedir. Katılımcıların annelerinin eğitim düzeylerine bakıldığında ise ilkokul, ortaokul ve lise mezunu olanların oranının % 30 civarında olduğu, üniversite mezunu annelerin oranının % 12,2 civarında olduğu görülmüştür. Katılımcıların babalarının eğitim düzeyleri incelendiğinde çoğunluğunun lise mezunu olduğu (%36,7) görülmektedir. Ailenin toplam aylık geliri incelendiğinde % 41,2'sinin aylık gelirin 2500 ve üzeri olmasına rağmen aylık geliri 0-1600 tl olan öğrencilerin oranı % 13,1'dir. Katılımcıların % 39,6'sinin babası işçi, % 63,7'sinin annesi ise ev hanımıdır.

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular: Öğrencilerin Nomofobi Düzeyleri.

Tablo: 2 Öğrencilerin Nomofobi Düzeylerine İlişkin Betimsel Analiz Sonuçları

Bağımlı Değişken	N	Minimum	Maximum	\bar{X}	Standart Sapma
Nomofobi Puanları	452	20	100	54,4	15,18

Tablo 2'de katılımcıların nomofobi ölçeğinden aldıkları puanlar görülmektedir. Öğrencilerin nomofobi ölçeğinden aldıkları puanların ortalaması 54,4 olarak saptanmıştır.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular: Nomofobinin Cinsiyete Göre Değişimi.

Öğrencilerin nomofobi düzeyleri cinsiyete göre değişiklik gösterir mi?

Öğrencilerin nomofobi düzeylerinin cinsiyete göre farklılaşp farklılaşmadığını ortaya koymak amacıyla bağımsız örneklem t-testi yapılmıştır. Bağımsız örneklem t-testi için gözlemlerin bağımsızlığı, varyansların homojenliği ve normallik varsayımları test edilmiştir. Tablo 3'te kız ve erkek öğrenci gruplarının nomofobi puanlarının basıklık-çarpıklık katsayıları ± 1 arasında olması normallik varsayımını sağlamaktadır. Basıklık ve çarpıklık

değerleri +1 ile -1 arasında mükemmel olarak kabul edilir, ancak çoğu durumda +2 ile -2 arasında bir değer de kabul edilebilir (Bachman, 2004).

Tablo: 3 Cinsiyete Göre Betimsel Analiz Sonuçları

Bağımsız Değişken	N	\bar{X}	Standart Sapma	Çarpıklık	Basıklık
Cinsiyet Kız	228	55,37	15,17	0,19	-0,10
Erkek	224	53,50	15,16	0,09	-0,27
Toplam	452	54,44	15,18	0,14	-0,18

İlişkiz örneklem t-testinin bir diğer koşulu olan ‘grupların varyanslarının eşitliği’ Levene testi ile kontrol edilmiştir. “Kız ve erkek öğrencilerin gruplarının varyansları arasında anlamlı fark yoktur” şeklindeki hipotezi sınavan Levene Testinin p değeri 0,86 yani 0,05’den büyük olduğundan hipotez kabul edilmiştir.

Tablo: 4 Varyansların Eşitliğinin Sınandığı Levene Testi Sonucu

Bağımlı Değişken	F	Sd	t	p
Nomofobi Puanları	0,02	450	1,31	0,86

*p<.05

Kız ve erkek öğrencilerin nomofobi düzeylerinin cinsiyete göre farklılaşp farklılaşmadığını sınavan ilişkiz örneklem t-testinin sonuçları Tablo 5’de sunulmuştur.

Tablo: 5 Öğrencilerin Nomofobi Düzeylerinin Cinsiyete Göre Bağımsız t-testi Analiz Sonuçları

Bağımlı Değişken	Cinsiyet	N	\bar{X}	Standart Sapma	S	t	p
Nomofobi Puanları	Kız	228	55,37	15,17	77	1,31	0,19
	Erkek	224	53,50	15,16			

*p<.05

Tablo 5’de görüldüğü üzere öğrencilerin nomofobi düzeylerinin cinsiyete göre farklılaşmadığı görülmektedir ($t_{(77)} = 1,31$; $p > ,05$). Kız öğrencilerin nomofobi puanlarının ortalamalarının ($\bar{X}=55,37$) erkek öğrencilerin nomofobi puanlarının ortalamasından ($\bar{X}=53,50$)

yüksek olduğu tespit edilmesine rağmen, kız ve erkek öğrencilerinin nomofobi puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Bu durumda cinsiyetin nomofobi üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı söylenebilir.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular: Nomofobinin Genel Not Ortalamasına Göre Değişimi.

Öğrencilerin nomofobi düzeyleri genel not ortalamalarına göre değişiklik gösterir mi?

Öğrencilerin nomofobi düzeylerinin genel not ortalamalarına (GANO) göre farklılaşp farklılaşmadığını ortaya koymak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Levene Testine göre, $p > ,05$ olduğu için ($p=0,24$) grupların varyansları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark yoktur. Grupların varyansları, aralarında anlamlı fark olmadığı için eşit sayılabilecektir.

(Tablo 6)

Tablo: 6 Varyansların Eşitliğinin Sınandığı Levene Testi Sonucu

Bağımsız Değişken	Sd1	Sd2	p
GANO	4	447	0,24

* $p < ,05$

Öğrencilerin genel not ortalamalarına göre betimsel analiz sonuçları Tablo 7’de verilmiştir. Bu sonuçlara göre genel not ortalaması en düşük olan grubun nomofobi puan ortalamasının en yüksek olduğu dikkat çekmektedir.

Tablo: 7 Genel Not Ortalamasına Göre Betimsel Analiz Sonuçları

Bağımsız Değişken (GANO)	N	\bar{X}	Standart Sapma
90 - 100	204	52,84	14,00
80 - 90	93	53,02	16,03
70 - 80	93	57,08	15,36
60 - 70	51	57,74	17,31
50 - 60	11	58,45	13,08
Toplam	452	54,44	15,18

Öğrencilerin nomofobi düzeylerinin genel not ortalamalarına göre farklılaşp farklılaşmadığını ortaya koymak için yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçları Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo: 8 Genel Not Ortalamasına Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar Arası	2089,64	4	522,41	2,29	0,05
Gruplar İçi	101851,97	447	227,85		
Toplam	103941,61	451			

*p<.05

Tablo 8’de görüldüğü üzere öğrencilerinin nomofobi puanlarının genel not ortalamasına göre farklılaşmadığı görülmektedir ($F_{(4-447)} = 2,29$; $p > ,05$). Yani, genel not ortalamaları kıyaslanan beş gruptan en az ikisinin ortalamaları arasında anlamlı fark yoktur. Çalışmada genel not ortalaması değişkenine göre anlamlı bir farkın çıkmamasından dolayı Post-Hoc testi analizi yapılmamıştır.

Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular: Nomofobinin Anne Eğitim Faktörüne/Düzeyine Göre Değişimi.

Öğrencilerin nomofobi puanları anne eğitim düzeyine göre değişiklik gösterir mi?

Öğrencilerin nomofobi puanlarının annenin eğitim düzeyine göre değişip değişmediğini ortaya koymak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Levene Testine göre, $p > ,05$ olduğu için ($p = 0,2$) “Grupların varyansları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark yoktur” şeklindeki yokluk hipotezi kabul edilmiştir. Bu durumda, grupların varyansları, aralarında anlamlı fark olmadığı için eşit sayılabilecektir.

Tablo: 9 Varyansların Eşitliğinin Sınandığı Levene Testi Sonucu

Bağımsız Değişken	Sd1	Sd2	p
Anne Eğitim Düzeyi	3	448	0,2

*p<.05

Tablo 10’da annenin eğitim düzeyine göre betimsel analiz sonuçları sunulmuştur. Üniversite ve lise mezunu annelerin çocuklarının nomofobi puan ortalamaları en düşük, ortaokul mezunu annelerin çocuklarının nomofobi puan ortalamaları ise en yüksek olarak bulunmuştur.

Tablo: 10 Anne Eğitim Düzeyine Göre Betimsel Analiz Sonuçları

Bağımsız Değişken (Anne Eğitim Düzeyi)	N	\bar{X}	Standart Sapma
Okuryazar olmayan ve İlkokul	128	54,82	16,25
Ortaokul	136	56,21	13,96
Lise	133	53,30	14,72
Üniversite	55	51,94	16,35
Toplam	452	54,44	15,18

Tablo 11 annenin eğitim düzeyine göre tek yönlü anova testi sonuçları göstermektedir.

Tablo: 11 Anne Eğitim Düzeyine Göre Tek yönlü ANOVA Testi Sonuçları

	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar Arası	958,73	3	319,57	1,39	0,24
Gruplar İçi	102982,88	448	229,87		
Toplam	103941,61	451			

*p<.05

Tablo 11’da görüldüğü üzere öğrencilerin nomofobi puanlarının annenin eğitim düzeyine göre farklılaşmadığı görülmektedir ($F_{(3-448)} = 1,39; p>,05$). Yani, ortalamaları kıyaslanan 4 eğitim grubundan en az ikisinin ortalamaları arasında anlamlı fark yoktur. Çalışmada anne eğitim düzeyi değişkenine göre anlamlı bir farkın çıkmamasından dolayı Post-Hoc testi analizi yapılmamıştır.

Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular: Nomofobinin Babanın Eğitim Düzeyine Göre Değişimi.

Öğrencilerin nomofobi puanları babanın eğitim düzeyine göre değişiklik gösterir mi?

Öğrencilerin nomofobi puanlarının babanın eğitim düzeyine göre değişip değişmediğini ortaya koymak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Levene Testine göre, $p > ,05$ olduğu için ($p=0,28$) grupların varyansları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark yoktur. Bu durumda, grupların varyansları, aralarında anlamlı fark olmadığı için eşit sayılabilecektir.

Tablo: 12 Varyansların Eşitliğinin Sınandığı Levene Testi Sonucu

Bağımsız Değişken	Sd1	Sd2	p
Baba Eğitim Düzeyi	3	448	0,28

* $p < ,05$

Baba eğitim düzeyine göre betimsel analiz sonuçları Tablo 13’de verilmiştir. Anne eğitim düzeyinde çıkan sonuca benzer şekilde üniversite mezunu babaların çocuklarının nomofobi puan ortalamaları en düşük bulunmuştur. Lise mezunu babaların çocuklarının nomofobi puan ortalamaları ise en yüksek bulunmuştur.

Tablo: 13 Baba Eğitim Düzeyine Göre Betimsel Analiz Sonuçları

Bağımsız Değişken (Baba Eğitim Düzeyi)	N	\bar{X}	Standart Sapma
Okuryazar olmayan ve İlkokul	92	54,95	14,00
Ortaokul	108	53,34	16,19
Lise	166	55,63	14,50
Üniversite	86	52,98	16,35
Toplam	452	54,44	15,18

Tablo 14’de baba eğitim düzeyine göre tek yönlü anova testi sonuçları sunulmuştur.

Tablo: 14 Baba Eğitim Durumlarına Göre Tek yönlü ANOVA Testi Sonuçları

	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar Arası	571,89	3	190,63	0,82	0,48
Gruplar İçi	103369,72	448	230,73		
Toplam	103941,61	451			

*p<.05

Tablo 14’de görüldüğü üzere öğrencilerin nomofobi puanlarının babanın eğitim düzeyine göre farklılaşmadığı görülmektedir ($F_{(3-448)} = 0,82$; $p > ,05$). Yani, ortalamaları kıyaslanan 4 eğitim grubundan en az ikisinin ortalamaları arasında anlamlı fark yoktur. Çalışmada baba eğitim düzeyi değişkenine göre anlamlı bir farkın çıkmamasından dolayı Post-Hoc testi analizi yapılmamıştır.

Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular: Nomofobinin Annenin Mesleğine Göre Değişimi.

Öğrencilerin nomofobi puanları annenin çalışıp çalışmama durumuna göre değişiklik gösterir mi?

Öğrencilerin nomofobi düzeylerinin annenin çalışıp çalışmama durumuna göre değişip değişmediğini ortaya koymak için bağımsız örneklem t-testi yapılmıştır. Bağımsız örneklem t-testi için gözlemlerin bağımsızlığı, varyansların homojenliği ve normallik varsayımları test edilmiştir. Levene Testine göre, $p > ,05$ olduğu için ($p = 0,15$) ‘grupların varyansları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark yoktur’ şeklindeki yokluk hipotezi kabul edilmiştir (Bknz. Tablo 15). Bu durumda, grupların varyansları, aralarında anlamlı fark olmadığı için eşit sayılabilecektir.

Tablo: 15 Varyansların Eşitliğinin Sınandığı Levene Testi Sonucu

Bağımsız Değişken	F	Sd	t	p
Annenin Çalışma Durumu	1,04	450	0,17	0,30

*p<.05

Annenin çalışıp çalışmama durumuna göre betimsel analiz sonuçları incelendiğinde çalışan ve çalışmayan annelerin çocuklarının nomofobi puan ortalamalarının birbirine çok yakın olduğu görülmektedir.

Tablo: 16 Annenin Çalışıp Çalışmama Durumuna Göre Betimsel Analiz Sonuçları

Bağımsız Değişken (Annenin Çalışma Durumu)	N	\bar{X}	Standart Sapma
Çalışmayan	288	54,53	15,57
Çalışan	164	54,28	14,51
Toplam	452	54,44	15,18

Öğrencilerin nomofobi düzeylerinin annenin çalışıp çalışmama durumuna göre değişip değişmediğini ortaya koymak için yapılan bağımsız örneklem t-testi sonuçları Tablo 16'da verilmiştir.

Tablo: 17 Öğrencilerin Nomofobi Düzeylerinin Annenin Çalışıp Çalışmama Durumuna Göre Bağımsız t-testi Analiz Sonuçları

Bağımsız Değişken	(Annenin Çalışma Durumu)	N	\bar{X}	Standart Sapma	S	t	p
	Çalışmayan	288	54,53	15,57	450	0,17	0,86
	Çalışan	164	54,28	14,51			

*p<.05

Tablo 17'de görüldüğü üzere öğrencilerin nomofobi düzeylerinin annenin çalışıp çalışmama durumuna göre farklılaşmadığı görülmektedir ($t_{(450)} = 0,17$; $p > ,05$). Annesi çalışan ve çalışmayan öğrencilerin nomofobi puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark görülmemiştir. Bu durumda annenin çalışma durumunun nomofobi üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı söylenebilir.

Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular: Nomofobinin Babanın Mesleğine Göre Değişimi.

Öğrencilerin nomofobi puanları babanın mesleğine göre değişiklik gösterir mi?

Öğrencilerin nomofobi puanlarının babanın mesleğine göre değişip değişmediğini ortaya koymak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Levene Testine göre, $p > ,05$ olduğu için ($p=0,47$) ‘grupların varyansları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark yoktur’ şeklindeki yokluk hipotezi kabul edilmiştir .Bu durumda, grupların varyansları, aralarında anlamlı fark olmadığı için eşit sayılabilecektir.

Tablo: 18 Varyansların Eşitliğinin Sınandığı Levene Testi Sonucu

Bağımsız Değişken	Sd1	Sd2	p
Babanın Mesleği	2	449	0,47

* $p < ,05$

Tablo 19, babanın mesleğine göre betimsel analiz sonuçlarını göstermektedir. Buna göre, işçi, memur ve serbest meslekle uğraşan babaların çocuklarının nomofobi testinden aldıkları puanların ortalamasının birbirine yakın olduğu görülmektedir.

Tablo: 19 Babanın Mesleğine Göre Betimsel Analiz Sonuçları

Bağımsız Değişken (Babanın Mesleği)	N	\bar{X}	Standart Sapma
İşçi	179	54,82	14,98
Memur	77	52,54	15,97
Serbest meslek	196	54,84	15,06
Toplam	452	54,44	15,18

Tablo 20’de görüldüğü üzere öğrencilerinin nomofobi puanlarının babanın mesleğine göre farklılaşmadığı görülmektedir ($F_{(2-449)} = 0,72$; $p > ,05$).

Tablo: 20 Babanın Mesleğine Göre Tek yönlü ANOVA Testi Sonuçları

	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar Arası	334,79	2	167,39	0,72	0,48
Gruplar İçi	103606,81	449	230,75		
Toplam	103941,61	451			

*p<.05

Yani, ortalamaları kıyaslanan 3 meslek grubundan en az ikisinin ortalamaları arasında anlamlı fark yoktur. Çalışmada baba mesleği değişkenine göre anlamlı bir farkın çıkmamasından dolayı Post-Hoc testi analizi yapılmamıştır.

Sekizinci Alt Probleme İlişkin Bulgular: Nomofobinin Ailenin Aylık Gelir Düzeyine Göre Değişimi.

Öğrencilerin nomofobi puanları ailenin aylık gelir düzeyine göre değişiklik gösterir mi?

Öğrencilerin nomofobi puanlarının ailenin aylık gelir düzeyine göre değişip değişmediğini ortaya koymak için tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Levene Testine göre, $p>.05$ olduğu için ($p=0,57$) ‘grupların varyansları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark yoktur’ şeklindeki yokluk hipotezi kabul edilmiştir. Bu durumda, grupların varyansları, aralarında anlamlı fark olmadığı için eşit sayılabilecektir.

Tablo: 21 Varyansların Eşitliğinin Sınandığı Levene Testi Sonucu

Bağımsız Değişken	Sd1	Sd2	p
Ailenin Aylık Geliri	3	448	0,57

*p<.05

Tablo 22’de ailenin elde ettiği aylık maddi miktarına göre betimsel analizler verilmiştir. Aylık maddi miktarı 1601 - 2000 olan aileye mensup çocukların nomofobi testinden aldıkları puanların ortalamasının en düşük, aylık gelir düzeyi 2001- 2500 olanlarınkinin ise en yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo: 22 Ailenin Elde Ettiği Aylık Maddi Miktara Göre Betimsel Analiz Sonuçları

Bağımsız Değişken (Ailenin Aylık Gelir Düzeyi)	N	\bar{X}	Standart Sapma
0 - 1600	59	55,22	14,69
1601 - 2000	66	52,81	15,90
2001- 2500	141	56,15	15,80
2500 ve üzeri	186	53,47	14,55
Toplam	452	54,44	15,18

Tablo 23’de görüldüğü üzere öğrencilerinin nomofobi puanlarının ailenin elde ettiği aylık maddi miktara göre farklılaşmadığı görülmektedir ($F_{(3-448)} = 1,15$; $p > ,05$).

Tablo: 23 Ailenin Elde Ettiği Aylık Maddi Miktara Göre Tek yönlü ANOVA Testi Sonuçları

	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar Arası	796,68	3	265,56	1,15	0,32
Gruplar İçi	103144,93	448	230,23		
Toplam	103941,61	451			

* $p < ,05$

Yani, ortalamaları kıyaslanan 4 farklı gelir grubundaki öğrencilerden en az iki grubun ortalamaları arasında anlamlı fark yoktur. Çalışmada ailenin aylık gelir düzeyi değişkenine göre anlamlı bir farkın çıkmamasından dolayı Post-Hoc testi analizi yapılmamıştır.

Ölçek ve Alt Boyutları

Tablo 24’de araştırmada kullanılan nomofobi ölçeğindeki her biri madde/soru için elde edilen betimsel veriler (ortalama ve standart sapma) sunulmuştur.

Tablo: 24 Ölçeğe Ait Faktörler ve Analizi

Maddeler	\bar{X}	Standart Sapma
Faktör 1: Bilgiye Erişememe	2,86	1,26
1.Akıllı telefonumdan sürekli olarak bilgiye erişemediğimde kendimi rahatsız hissederim.	3,08	1,24
2.Akıllı telefonumdan istediğim her an bilgiye bakamadığımda canım sıkılır.	2,61	1,28
3.Haberlere (örneğin neler olup bittiğine. hava durumuna ve diğer haberlere) akıllı telefonumdan ulaşamamak beni huzursuz yapar.	2,84	1,30
4.Akıllı telefonumu ve telefonumun özelliklerini istediğim her an kullanamadığımda rahatsız olurum.	2,86	1,26
Faktör 2: Bağlantıyı Kaybetme		
5.Akıllı telefonumun şarjının bitmesinden korkarım.	2,98	1,46
6.Kontörüm (TL kredim) bittiğinde veya aylık kota sınırımı aştığımda paniğe kapılırım.	2,34	1,33
7.Telefonum çekmediğinde veya kablosuz İnternet bağlantısına erişemediğimde sürekli olarak sinyal olup olmadığını veya kablosuz erişim bağlantısı bulup bulamayacağımı kontrol ederim.	3,06	1,43
8.Akıllı telefonumu kullanamadığımda. bir yerlerde mahsur kalacağımdan korkarım.	2,26	1,26
9.Akıllı telefonuma bir süre bakamadıysam. bakmak için güçlü bir istek hissederim.	2,68	1,33
Faktör 3: İletişimime Geçememe		
Eğer akıllı telefonum yanımda değilse.		
10.Ailemle ve/veya arkadaşlarımla hemen iletişim kuramayacağım için kaygı duyarım.	3,00	1,35
11.Ailem ve/veya arkadaşlarım bana ulaşamayacakları için endişelenirim.	3,40	1,34
12.Gelen aramaları ve mesajları alamayacağım için kendimi huzursuz hissederim.	2,81	1,31
13.Ailemle ve/veya arkadaşlarımla iletişim halinde olmadığım için endişelenirim.	3,04	1,28
14.Birinin bana ulaşmaya çalışıp çalışmadığını bilemediğim için gerilirim.	2,86	1,30
15.Ailem ve arkadaşlarımla olan bağlantım kesileceği için kendimi huzursuz hissederim.	3,05	1,34
Faktör 4: Rahat Hissedememe		
16.Çevrimiçi kimliğinden kopacağım için gergin olurum.	2,21	1,19
17.Sosyal medya ve diğer çevrimiçi ağlarda güncel kalamadığım için rahatsızlık duyarım.	2,40	1,91
18.Bağlantılarımdan ve çevrimiçi ağlardan gelen güncelleme bildirimlerini takip edemediğim için kendimi tuhaf hissederim.	2,23	1,16
19.Elektronik postalarımı kontrol edemediğim için kendimi huzursuz hissederim.	1,96	1,13
20.Ne yapacağımı bilemiyor olacağımdan kendimi tuhaf hissederim.	2,67	1,36

Çalışmada Nomofobi Ölçeği'nden alınan ortalama puana ($\bar{X}=13,68$) göre ölçeğin alt boyutları incelendiğinde ise, ortalama puanlara göre İletişime Geçememe ($\bar{X}=18,19$) dışındaki alt boyutlar; Bilgiye Erişememe ($\bar{X}=11,41$), Bağlantıyı Kaybetme ($\bar{X}=13,34$) ve Rahat Hissedememe ($\bar{X}=11,49$) alt boyutlarından alınan puanların ortalamanın altında olduğu görülmektedir.

Tablo: 25 Ölçeğin Alt Boyutlarına Göre Betimsel Analiz Sonuçları

Ölçek ve Alt Boyutları	\bar{X}	Standart Sapma
Bilgiye Erişememe	11,41	3,75
Bağlantıyı Kaybetme	13,34	4,63
İletişime Geçememe	18,19	5,82
Rahat Hissedememe	11,49	4,84
Toplam	13,68	15,18

Bölüm V: Sonuçlar ve Öneriler

Sonuç ve Tartışma

Bu çalışmanın amacı 8.sınıf öğrencilerinin nomofobi düzeyinin belirlenmesi ve öğrencilerin nomofobi düzeylerinin cinsiyet, genel not ortalaması, anne-baba eğitim durumu, anne-baba mesleği, ailenin aylık geliri gibi değişkenlere bağlı olarak değişip değişmediğini tespit etmektir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaklaşık olarak yarısı kız yarısı ise erkektir. Araştırmamın sonucunda kız öğrencilerin nomofobi puanlarının ortalamalarının erkek öğrencilerin nomofobi puanlarının ortalamasından anlamlı derecede farklı olmadığı görülmektedir. Yani öğrencilerin nomofobi düzeylerinin cinsiyete göre değişiklik göstermediği tespit edilmiştir. Ayrıca çalışmaya katılan öğrencilerin nomofobi düzeylerinin genel not ortalamalarına göre değişiklik gösterip göstermediği de incelenmiştir. Öğrencilerin nomofobi puanlarının genel not ortalamalarına göre farklılaşmadığı tespit edilmiştir.

Nomofobinin annenin ya da babanın mesleğine göre değişip değişmediği incelendiğinde ise öğrencilerinin nomofobi puanlarının annenin ya da babanın mesleğine göre farklılaşmadığı görülmektedir. Ancak anne eğitim düzeyi ve baba eğitim düzeyi düşük olan çocukların akıllı telefon bağımlılığının diğer öğrencilere göre yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Benzer şekilde, öğrencilerinin nomofobi puanlarının ailenin aylık gelir düzeyine göre farklılaşmadığı da görülmektedir.

Bu çalışmada Nomofobi Ölçeği'nden alınan ortalama puana ($\bar{x} = 13,68$) göre ölçeğin alt boyutları incelendiğinde ise, ortalama puanlara göre 'iletişime geçememe' ($\bar{x} = 18,19$) alt boyutları dışındaki; 'bilgiye erişememe' ($\bar{x} = 11,41$), 'bağlantıyı kaybetme' ($\bar{x} = 13,34$) ve 'rahat hissedememe' ($\bar{x} = 11,49$) alt boyutlarından alınan puanların ortalamasının altında olduğu görülmektedir. Araştırma sonucunda öğrencileri en çok tedirgin eden boyutun iletişime

geçememe boyutu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. En az tedirgin eden boyutun ise bilgiye erişememe boyutu olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Nomofobi konusuna ilişkin alanyazın incelendiğinde, ortaokul öğrencilerine yönelik çalışmaların sınırlı sayıda olduğu ancak üniversite öğrencilerine, lise öğrencilerine, sosyal ağ kullanıcılarına ve kamu çalışanlarına yönelik yürütülen çalışmaların sayıca daha fazla olduğu tespit edilmiştir (Durak ve ark., 2018; Pamuk ve Kutlu, 2017).

Mevcut çalışmada öğrencilerin nomofobi düzeylerinin cinsiyete göre değişiklik gösterip göstermediği incelenmiştir. Kız öğrencilerin nomofobi puanlarının ortalamalarının erkek öğrencilerin nomofobi puanlarının ortalamasından anlamlı derecede farklı olmadığı saptanmıştır. Benzer şekilde, Gezgin ve ark.'nın (2018) üniversite öğrencileriyle yürüttükleri çalışmada sonucunda, cinsiyet açısından akıllı telefon bağımlılığı incelendiğinde erkek ve kız öğrenciler arasında anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir. Benzer şekilde, Yılmaz ve ark. (2017) çalışmasında devlet üniversitesinde okuyan ve hemşirelik bölümünde öğrenim gören öğrencilere nomofobi ölçeği uygulanmış, araştırma sonucunda hemşirelik bölümü öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı cinsiyet faktörü açısından incelendiğinde cinsiyet faktörü ile akıllı telefona olan bağımlılık arasında anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Öz (2018), 3. ve 4. sınıfta okuyan üniversite öğrencileriyle yaptığı çalışmanın sonucunda öğrencilerin nomofobi puanlarının cinsiyete göre farklılaşmadığı sonucuna varmıştır. Ünal (2015) çalışmasında kız öğrencilerin nomofobi puan ortalamalarının erkek öğrencilerden istatistiksel olarak yüksek olsa da erkek ve kız öğrencilerin nomofobi puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığını tespit etmiştir. Benzer şekilde Kuyucu (2017) çalışmasında akıllı telefon bağımlılık düzeyinin cinsiyet faktörüne göre değişmediği sonucuna ulaşılmıştır. Burucuoğlu (2017) çalışmasında öğrencilerin nomofobi düzeyinin ortalamasının üzerinde olduğu ama cinsiyet faktörü ile nomofobi düzeyi

arasında anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Minaz ve Bozkurt (2017) çalışmalarında cinsiyet faktörü ile akıllı telefon bağımlılık düzeyi arasında anlamlı bir fark olmadığını tespit etmişlerdir. Ancak, Gezgin ve ark. (2017) çalışmasında kadın öğretmen adaylarının nomofobi düzeyinin erkek öğretmen adaylarından yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Benzer şekilde, Altundağ ve Bulut (2017), çalışmalarının sonucunda kız öğrencilerin nomofobi düzeyinin erkek öğrencilerden yüksek olduğunu tespit etmişlerdir. Durak ve Seferoğlu (2018), 5. ve 6. sınıfta öğrenim gören öğrencilere nomofobi ölçeği uygulamışlardır. Araştırma sonucunda nomofobi düzeyleri açısından cinsiyet faktörü incelendiğinde erkeklerin puan ortalamalarının kızlardan yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Bu çalışmada öğrencilerin nomofobi düzeylerinin genel not ortalamalarına göre değişiklik gösterip göstermediği incelenmiştir. Çalışmada, öğrencilerin nomofobi puanlarının genel not ortalamasına göre farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Nomofobi konusuna ilişkin alanyazın incelendiğinde genel not ortalamalarına yönelik çalışmalara yeterince yer verilmediği görülmektedir. Ancak mevcut alanyazın incelendiğinde benzer sonuçlara rastlanmıştır. Örneğin, Dirik'in (2016) yaşları 13 ile 18 arasında değişen lise öğrencileriyle yürüttüğü çalışmada, ergenlerin akıllı telefon bağımlılıkları ile özgüvenleri arasındaki ilişkiyi belirlemeye çalışmıştır. Öğrencilerin Akademik başarıları ile akıllı telefon bağımlılıkları arasında istatistiksel anlamda anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Ancak, Erdem ve ark. (2016) nomofobinin akademik başarı üzerindeki etkisini araştırmışlardır. Araştırma sonucunda nomofobinin üniversite öğrencilerinin akademik başarıları üzerinde önemli bir sorun teşkil ettiğini tespit etmişlerdir. Lepp, Barkley ve Karpinski (2014) çalışmalarında eğitim hayatına nomofobinin etkisini incelemişlerdir. Nomofobi düzeyindeki artışın eğitim hayatlarını olumsuz etkilediği sonucuna ulaşmışlardır.

Mevcut çalışmada öğrencilerin nomofobi puanlarının anne ve baba eğitim düzeyine göre değişiklik gösterip göstermediği araştırılmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin nomofobi puanlarının anne ve baba eğitim düzeyine göre farklılaşmadığı görülmektedir. Ayrıca, çalışmada öğrencilerin nomofobi puanlarının annenin ve babanın mesleğine göre farklılaşmadığı da tespit edilmiştir. İlgili alanyazın incelendiğinde benzer sonuçlara rastlanmıştır. Örneğin, Büyükçolpan'ın (2019) yaptığı çalışmada öğrencilerin anne-baba eğitim durumları ve nomofobi düzeyleri arasında anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Ancak Durak ve Seferoğlu (2018), 5. ve 6. sınıfta okuyan 156 öğrenciyle yaptığı araştırmanın sonucunda nomofobi ölçeği puanları ile anne-baba eğitim durumları arasında anlamlı bir fark olmadığı fakat anne-baba okuma yazma oranı düşük öğrencilerin diğer öğrencilere oranla nomofobi düzeyinin yüksek olduğunu tespit etmişlerdir.

Bu çalışmada öğrencilerin nomofobi puanlarının ailenin aylık gelir düzeyine göre değişiklik gösterip göstermediği de incelenmiştir. Çalışmada öğrencilerinin nomofobi düzeylerinin ailenin aylık kazancına göre değişmeği sonucuna ulaşılmıştır. İlgili alanyazın incelendiğinde benzer sonuçlara rastlanmıştır. Dirik'in (2016) yaptığı araştırma sonucunda anne-baba gelir düzeyi farklı öğrencilerin nomofobi puan ortalamalarına bakıldığında aralarında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Atıcı (2017) ergenlerle yaptığı çalışmada ergenlerin nomofobi düzeyi puan ortalamaları ile ailelerin gelir düzeyi arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını tespit etmiştir. Ancak Deniz'in (2014) ergenlerle yaptığı çalışmada aile gelir durumu düşük olan ergenlerin mobil telefon bağımlılık düzeyi ve utangaçlık seviyesinin yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Kuyucu (2017) çalışmasında üniversite öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılık düzeyini çeşitli değişkenler açısından incelemeyi amaçlamıştır. Araştırmasının sonucunda aile gelir durumu ile bağımlılık düzeyi arasında anlamlı bir fark olduğunu tespit etmiştir.

Bu çalışmada nomofobi ölçeğinden alınan ortalama puana ($\bar{X}=13,68$) göre ölçeğin alt boyutları incelendiğinde ise, ortalama puanlara göre ‘iletişime geçememe’ ($\bar{X}=18,19$) alt boyutları dışındaki; ‘bilgiye erişememe’ ($\bar{X}=11,41$), ‘bağlantıyı kaybetme’ ($\bar{X}=13,34$) ve ‘rahat hissedememe’ ($\bar{X}=11,49$) alt boyutlarından alınan puanların ortalamanın altında olduğu görülmektedir. İlgili alanyazın incelendiğinde benzer sonuçlara rastlanmıştır. Yılmaz ve ark.’nın (2018) iletişim fakültesinde okuyan 353 öğrenciyle yaptıkları çalışma sonucunda nomofobi ölçeğinde öğrenciler tarafından en çok önem verilen boyutun “iletişime geçememe” boyutu olduğu tespit edilmiştir. Onu “bilgiye ulaşamama” boyutu takip etmektedir. En az desteklenen boyutun ise “çevrimiçi olamama” boyutu olduğu tespit edilmiştir. Benzer şekilde Erdem ve ark.’nın (2016) yaptığı çalışmada ise iletişime geçememe”, “bilgiye ulaşamama” ve “çevrimiçi olamama” boyut puan ortalamaları ile nomofobi düzeyi arasında bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Alt boyutlarda öğrenciler tarafından en az desteklenen boyutun “çevrimiçi olmama” ve “bilgiye ulaşamama” boyutu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Hoşgör ve ark. (2017) nomofobi konusunda yaptığı araştırmanın sonucunda “çevrimiçi olamama” faktörünün öğrencilerin genel not ortalaması ve telefon kullanım süreleri üzerinde etkili olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Öneriler

1. ‘Ortaokul Öğrencilerinin Nomofobi Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi’ konulu araştırmanın sınırlılıklarını giderebilmek için öğrencilerin ailelerine konu hakkında farklı bir ölçek uygulanıp tutumları incelenebilir.
2. Araştırma 2017-2018 eğitim-öğretim dönemiyle sınırlı tutmadan, aynı düzeydeki öğrenci grubuna farklı dönemlerde ve farklı okullarda uygulanarak ve öğrencilerin tutumları karşılaştırılarak daha net bir sonuca ulaşılabilir.
3. Nomofobi düzeyi yüksek çıkan öğrencilere farklı ölçekler uygulanabilir.

4. Öğrencilere konu hakkında farkındalık kazanabilmeleri için kişisel gelişimlerini arttıracak çalışmalar yapılabilir.
5. Araştırmada kullanılan nomofobi ölçeği ve genel not ortalaması ile sınırlı tutulmadan farklı ölçeklerle tekrarlanabilir. Ayrıca bu şekilde yapılan çalışmalarla Türkiye’de nomofobi konusundaki alanyazın zenginleştirilebilir. Nomofobinin öğrencilerin fiziksel, bilişsel gelişimini nasıl etkilediği konusunda çalışmalar yapılabilir ve sayıları artırılabilir.
6. Araştırma sadece bir bölgedeki öğrenciler ile sınıflı tutulmadan farklı bölgelerden öğrenciler seçilerek bölgelere yönelik nomofobi düzeyleri incelenebilir, örneklem sayısı genişletilebilir.
7. Öğrenciler için son derece önem kazanan sosyal medyanın kalitesini arttırmak için çalışmalar yapılabilir. Sosyal medyada eğitim ön plana çıkarılarak öğrencilerin sosyal medyada geçirdiği zamanın kalitesi artırılabilir. Böylelikle akıllı telefon bağımlılığı düzeyi rahatsız edici seviyeden birazda olsa arınmış olabilir.
8. Akıllı telefonların hayatı kolaylaştırıcı yönlerine daha çok vurgu yapılmalıdır.
9. Öğrenciler tarafından akıllı telefonun kötüye kullanılmaması ve öğrencilere zarar verecek seviyeye ulaşmaması için öğretmenler, okul rehberlik servisi, aileler ve konu hakkında uzman kişiler tarafından öğrenciler bilgilendirilmelidir.
10. Akıllı telefon ve doğru sosyal medya kullanımı okullardaki derslere dahil edilmelidir. Konu hakkında kamu spotları oluşturulmalıdır.
11. Akıllı telefon kullanımı aileler tarafından sınırlandırılmalı ve kontrol altında tutulmalıdır.

Kaynaklar

- Akıllı, G. K., ve Gezgin, D. M. (2019). Üniversite öğrencilerinin nomofobi düzeyleri ile farklı davranış örüntülerinin arasındaki ilişkilerin incelenmesi examination of the relationship between nomophobia levels and different behavior patterns of university students. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(40).
- Altan, B. (2019). Nomofobi ile aleksitimi arasındaki ilişkide bilinçli farkındalık ve üst bilişin aracı rolünün incelenmesi (*Doktora Tezi, İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü*).
- Apak, E., ve Yaman, Ö. M. (2019). Üniversite öğrencilerinde nomofobi yaygınlığı ve nomofobi ile sosyal fobi arasındaki ilişki: *Bingöl Üniversitesi Örneği*.
- Aslan, S. (2011). *Akademisyenlerde internet bağımlılık düzeyleri ve buna bağlı oluşabilecek sağlık sorunları arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi).
- Aşık, N. A. (2018). Aidiyet duygusu ve nomofobi ilişkisi: turizm öğrencileri üzerinde bir araştırma. *Turizm ve Araştırma Dergisi*, 7(2), 24-42.
- Bayrak, B. (2017). *İstanbul'da bir grup ergen üzerinde cep telefonundan ayrı kalma korkusu, bağlanma özellikleri, ruhsal ve davranışsal sorunlar arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Doktora Tezi, İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- Bayram, A., Yılmaz, E. Z., Sözen, Ç., ve Bayer, N. (2019). *Nomofobi'nin (akıllı telefon yoksunluğu) içsel motivasyona etkisi: Giresun Üniversitesi Öğrencileri Örneği. İşletme Bilimi Dergisi*, 7(1), 105-130.
- Bekaroğlu, E. T., ve Yılmaz, T. (2019). Nomofobi: ayırıcı tanı ve tedavisi. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 11(4), 1-1

- Bianchi, A., & Phillips, J. G. (2005). Psychological predictors of problem mobile phone use. *CyberPsychology & Behavior*, 8(1), 39-51.
- Bozacı, İ., Güngüneş, R., ve Çam, E. (2019). Şarj bitme kaygısı ve şarj ihtiyacıyla ilgili olumsuz duyguların mobil uygulama enerji tüketim beklentisinde rolü: kırkkale ilinde bir araştırma. *Uluslararası Mühendislik Araştırma ve Geliştirme Dergisi*, 11(2), 677-684.
- Bragazzi, N. L., ve Del Puente, G. (2014). A Proposal for including nomophobia in the new dsm-v. *Psychology Research and Behavior Management*, 7, 155.
- Burucuoğlu, M. (2017). Meslek yüksekokulu öğrencilerinin nomofobi düzeyleri üzerinde bir araştırma. *Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(2), 482-489.
- Bülbül, H., ve Tunç, T. (2018). Telefon ve oyun bağımlılığı: ölçek incelemesi, başlama yaşı ve başarıyla ilişkisi. *Visionary E-Journal/Vizyoner Dergisi*, 9(21).
- Büyükçolpan, H. (2019). *Üniversite öğrencilerinde nomofobi, bağlanma biçimleri, depresyon ve algılanan sosyal destek* (Master's Thesis, Eğitim Bilimleri Enstitüsü).
- Can, A. (2018). *SPSS ile bilimsel araştırma sürecinde nicel veri analizi*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Chóliz, M. (2012). Mobile-phone addiction in adolescence: the test of mobile phone dependence (TMD). *Progress in Health Sciences*, 2(1), 33-44.
- Cüceloğlu, D. (1993). İnsan ve davranışı-psikolojinin temel kavramları (4. Baskı). *İstanbul: Remzi Kitabevi*.
- Çakır, O., ve Oğuz, E. (2017). The correlation between high school students' loneliness levels and smart phone addiction. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13, 418-429.

- Çelikkaleli, Ö., Rıdvan, A. T. A., ve Avcı, R. (2018). Orta ergenlik döneminde problemlili internet kullanımının demografik değişkenler açısından incelenmesi. *Journal of Computer and Education Research*, 6(12), 123-141.
- Daily Mail (2008). *Nomophobia: How the 24/7 society fear not having a mobile phone*. Erişim <https://www.dailymail.co.uk/news/article-1003717/Nomophobia-new-fear-24-7-society.html>
- Deloitte. 2017. 'State of the Smart: Consumer and Business Usage Patterns' Erişim http://www.deloitte.co.uk/mobileuk/assets/img/download/global-mobile-consumer-survey2017_uk-cut.pdf
- Deniz, S. (2014). *Ergenlerin problemlili mobil telefon kullanımının utangaçlık ve sosyal anksiyete ile ilişkisinin incelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Arel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Dirik, K. (2016). *Ergenlerde akıllı telefon bağımlılığı ile öz-güven arasındaki ilişkilerin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi* (Master's thesis, İstanbul Gelişim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü).
- Durak, H., & Seferoğlu, S. S. (2018). Ortaokul öğrencilerinin akıllı telefon kullanımları ve bağımlılık düzeyleriyle ilgili unsurlar. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 8(1), 1-23.
- Ercan, Ö., ve Tekin, N. (2019). Beden eğitimi öğretmenlerinin nomofobi düzeylerinin incelenmesi. *Journal of Global Sport and Education Research*, 2(1), 24-34.
- Erdem, H., Kalkın, G., Türen, U., ve Deniz, M. (2016). Üniversite öğrencilerinde mobil telefon yoksunluğu korkusunun (nomofobi) akademik başarıya etkisi. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 21(3).

- Erdem, H., Türen, U., ve Ercil, Y. (2017). İş yükü fazlalığı algısını oluşturan nedenlerden birisi nomofobi (no mobile phone phobia) olabilir mi? could nomophobia (no mobile phone phobia) be one of the causes of role overload perception? *Yönetim ve Çalışma Dergisi/Journal of Management and Labour*, 1(2), 16-30.
- Erdoğan, G., Yalçın, F., ve Telli, S. (2019). Ortaokul öğrencileri elektromanyetik kirliliği tanıyor mu? *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 27 (3) , 969-979.
- Fidan, H. (2016). Mobil bağımlılık ölçeği'nin geliştirilmesi ve geçerliliği: bileşenler modeli yaklaşımı. *Addicta: The Turkish Journal on Addictions*, 3, 433-469.
- García-Oliva, C. & Piqueras, J. A. (2016). Experiential avoidance and technological addictions in adolescents. *Journal of Behavioral Addictions*, 5, 293-303. doi:10.1556/2006.5.2016.041.
- Gezgin, D. M. (2019). Gelişen teknolojinin türkiye’de üniversite öğrencileri üzerindeki sosyo-psikolojik etkileri. *Cataloging-In-Publication Data*, 238.
- Gezgin, D. M., Hamutoğlu, N. B., Gültekin, G. S., ve Yıldırım, S. (2019). Öğretmen adaylarının akıllı telefon, mobil telefonsuz kalma korkusu (nomofobi) ve gelişmeleri kaçırma korkusuna (fomo) ilişkin algılarının metafor kullanılarak belirlenmesi. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2), 733-783.
- Gezgin, D. M., Hamutoglu, N. B., Sezen-Gultekin, G., ve Ayas, T. (2018). The relationship between nomophobia and loneliness among turkish adolescents. *International Journal of Research in Education and Science*, 4(2), 358-374.
- Gezgin, D. M., Şahin, Y. L., ve Yıldırım, S. (2017). Sosyal ağ kullanıcıları arasında nomofobi yaygınlığının çeşitli faktörler açısından incelenmesi. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 7(1), 1-15.

- Griffiths, M., Miller, H., Gillespie, T., ve Sparrow, P. (1999). Internet usage and internet addiction in students and its implications for learning. *Journal of Computer Assisted Learning*, 15(1), 85-90.
- Güler, E. Ö., ve Veysikarani, D. (2019). Nomofobi üzerine bir araştırma: üniversite öğrencileri örneği. *Beykoz Akademi Dergisi*, 7(1), 75-88.
- Güler, M., Demirci, K., Karakuş, K., Kişioğlu, A. N., Zengin, E., Yozgat, Z., ... ve Yılmaz, H. R. (2014). Süleyman demirel üniversitesi tıp fakültesi öğrencilerinde umutsuzluk-depresyon sıklığı ve sosyodemografik özellikler arasındaki ilişkinin belirlenmesi. *International Journal of Basic and Clinical Medicine*, 2(1), 32-37.
- Hoşgör, H., Tandoğan, Ö., ve Gündüz-Hoşgör, D. (2017). Nomofobinin günlük akıllı telefon kullanım süresi ve okul başarısı üzerindeki etkisi: sağlık personeli adayları örneği. *The Journal of Academic Social Science*, 5(46), 573-595.
- Kanmani, A., Bhavani, U., & Maragatham, R. S. (2017). NOMOPHOBIA—An insight into its psychological aspects in india. *Int J Indian Psychol*, 4(2), 5-15.
- Karaca, F. (2017). Üniversite öğrencilerinin internet bağımlılığı düzeyleri ile akıllı telefon kullanma alışkanlıkları arasındaki ilişkilerin incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (44), 581-597.
- King, A. L. S., Guedes, E., Neto, J. P., Guimarães, F., ve Nardi, A. E. (2017). Nomophobia: clinical and demographic profile of social network excessive users. *Journal of Addiction Research ve Therapy*, 8(339), 2.
- King, A. L. S., Valença, A. M., ve Nardi, A. E. (2010). Nomophobia: The mobile phone in panic disorder with agoraphobia: reducing phobias or worsening of dependence? *Cognitive and Behavioral Neurology*, 23(1), 52-54.

- Kocabaş, D., ve Korucu, K. S. (2018). Dijital çağın hastalığı nomofobi üzerine bir araştırma. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 5(11), 254-268.
- Kutlu, M., ve Pamuk, M. (2017). Investigation of university students' problematic usage of mobile phone in the context of personality üniversite öğrencilerinde cep telefonunun problemlili kullanımının kişilik bağlamında incelenmesi. *Journal of Human Sciences*, 14(2), 1263-1272.
- Kuyucu, M. (2017). Gençlerde akıllı telefon kullanımı ve akıllı telefon bağımlılığı sorunsalı: "akıllı telefon (kolik)" üniversite gençliği. *Global Media Journal TR Edition*, 7(14), 328-359.
- Lee, Y. K., Chang, C. T., Lin, Y., ve Cheng, Z. H. (2014). The dark side of smartphone usage: psychological traits, compulsive behavior and technostress. *Computers in Human Behavior*, 31, 373-383.
- Lepp, A., Barkley, J. E., ve Karpinski, A. C. (2014). The relationship between cell phone use, academic performance, anxiety, and satisfaction with life in college students. *Computers in Human Behavior*, 31, 343-350.
- Mendoza, S. ve Smith, J. (2018). *ABD Patenti No. 10,148,512*. Washington, DC: ABD Patent ve Marka Ofisi.
- Mert, Ö. Ü. A., ve Akin, Ö. A. (2018, June). Üniversite öğrencilerinde akıllı telefon bağımlılığının (nomofobi) genel erteleme üzerindeki etkisi. In *Congress Book*.
- Minaz, A., ve Bozkurt, Ö. Ç. (2017). Üniversite öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılık düzeylerinin ve kullanım amaçlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi- investigation of university students smartphone addiction levels and usage purposes in terms of different variables. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(21), 268-286.

- Öz, H. (2018). *Üniversite okuyan genç yetişkinlerin mobil telefon yoksunluğu korkusu (nomofobi) ile kişilik tipleri arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Doctoral Dissertation, İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- Pamuk, M., ve Kutlu, M. (2017). Türkiye'de cep telefonunun problemleri kullanımına ilişkin yapılan çalışmaların incelenmesi.
- Pavithra, M. B., Madhukumar, S., ve Mahadeva, M. (2015). A study on nomophobia-mobile phone dependence, among students of a medical college in bangalore. *National Journal of Community Medicine*, 6(3), 340-344.
- Prasad, M., Patthi, B., Singla, A., Gupta, R., Saha, S., Kumar, J. K., ... ve Pandita, V. (2017). Nomophobia: A cross-sectional study to assess mobile phone usage among dental students. *Journal of Clinical and Diagnostic Research: JCDR*, 11(2), ZC34-ZC39.
- Salehan, M., & Negahban, A. (2013). Social networking on smartphones: When mobile phones become addictive. *Computers in Human Behavior*, 29(6), 2632-2639.
- Sharma, N., Sharma, P., Sharma, N., ve Wavare, R. R. (2015). Rising concern of nomophobia amongst indian medical students. *International Journal of Research in Medical Sciences*, 3(3), 705-707.
- Sirakaya, M. (2018). Ön lisans öğrencilerinin nomofobi düzeylerinin akıllı telefon kullanım durumlarına göre incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(2), 714-727.
- Şar, A.H. (2013). Examination of loneliness and mobil phone addiction problem observed in teenagers from the some variables. *The Journal of Academic Social Science Studies International Journal of Social Science*, 6(2). 1207-1220
- Şata, M., ve Karip, F. (2017). Akıllı telefon bağımlılığı ölçeği-kısa versiyonunun ergenler için türk kültürüne uyarlanması. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 6(4), 426-440.

- Tavolacci, M. P., Meyrignac, G., Richard, L., Dechelotte, P., ve Ladner, J. (2015). Problematic use of mobile phone and nomophobia among french college studentsmarie-pierre tavolacci. *European Journal of Public Health*, 25(Suppl_3).
- Turan, E. Z., ve İşçitürk, G. B. (2018). İlahiyat fakültesi öğrencilerinin nomofobi düzeylerinin çeşitli faktörler açısından incelenmesi. *Opus Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 9(16), 1931-1950.
- Türen, U., Erdem, H., ve Kalkın, G. (2017). Mobil telefon yoksunluğu korkusu (nomofobi) yayılımı: türkiye'den üniversite öğrencileri ve kamu çalışanları örnekleme. *Bilişim Teknolojileri Dergisi*, 10(1), 1.
- Uysal, Ş., Özen, H., ve Madenoğlu, C. (2016). Social phobia in higher education: the influence of nomophobia on social phobia. *The Global E-Learning Journal*, 5(2), 1-8.
- Ünal, M. H. (2015). Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılık düzeylerinin belirlenmesi. *Uzmanlık Tezi.) Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Aile Hekimliği Anabilim Dalı, Ankara.*
- Van Deursen, A. J., Bolle, C. L., Hegner, S. M., ve Kommers, P. A. (2015). Modeling habitual and addictive smartphone behavior: the role of smartphone usage types, emotional intelligence, social stress, self-regulation, age, and gender. *Computers in Human Behavior*, 45, 411-420.
- Yildirim, C., ve Correia, A. P. (2015). Exploring the dimensions of nomophobia: development and validation of a self-reported questionnaire. *Computers in Human Behavior*, 49, 130-137.
- Yildirim, C., Sumuer, E., Adnan, M., ve Yildirim, S. (2016). A growing fear: prevalence of nomophobia among turkish college students. *Information Development*, 32(5), 1322-1331.

- Yıldırım, S., ve Kişioğlu, A. N. (2018). Teknolojinin getirdiği yeni hastalıklar: nomofobi, netlessfobi, fomo. *Sdü Tıp Fakóltesi Dergisi*, 25(4), 473-480.
- Yıldız-Durak, H. (2018). What would you do without your smartphone? adolescents' social media usage, locus of control, and loneliness as a predictor of nomophobia. *Addicta: The Turkish Journal on Addictions*, 5(2), 1-15.
- Yılmaz, G. (2015). Ergenlerde mobil telefon bağımlılığının sosyal anksiyeteye etkisinin bazı değişkenlere göre incelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Nişantaşı Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yusufoğlu, Ö. Ş. (2017). Boş zaman faaliyeti olarak akıllı telefonlar ve sosyal yaşam üzerine etkileri: Üniversite öğrencileri üzerine bir araştırma. [Smart phones as leisure activities and their impact on social life: A research on students of the university] *İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi*, 6(5), 2414-2434
- Yücelten, E. (2016). Üniversite öğrencilerinde internet bağımlılığı ve akıllı telefon bağımlılığının bağlanma stilleri ile ilişkisinin incelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Üsküdar Üniversitesi.

Ekler

EK 1. Nomofobi Ölçeği

Nomophobia Questionnaire (NMP-Q)

Please indicate how much you agree or disagree with each statement in relation to your smartphone.

Strongly Disagree							Strongly Agree
1	2	3	4	5	6	7	

1. I would feel uncomfortable without constant access to information through my smartphone.
2. I would be annoyed if I could not look information up on my smartphone when I wanted to do so.
3. Being unable to get the news (e.g., happenings, weather, etc.) on my smartphone would make me nervous.
4. I would be annoyed if I could not use my smartphone and/or its capabilities when I wanted to do so.
5. Running out of battery in my smartphone would scare me.
6. If I were to run out of credits or hit my monthly data limit, I would panic.
7. If I did not have a data signal or could not connect to Wi-Fi, then I would constantly check to see if I had a signal or could find a Wi-Fi network.
8. If I could not use my smartphone, I would be afraid of getting stranded somewhere.
9. If I could not check my smartphone for a while, I would feel a desire to check it.
10. If I did not have my smartphone with me, I would feel anxious because I could not instantly communicate with my family and/or friends.
11. If I did not have my smartphone with me, I would be worried because my family and/or friends could not reach me.
12. If I did not have my smartphone with me, I would feel nervous because I would not be able to receive text messages and calls.
13. If I did not have my smartphone with me, I would be anxious because I could not keep in touch with my family and/or friends.
14. If I did not have my smartphone with me, I would be nervous because I could not know if someone had tried to get a hold of me.
15. If I did not have my smartphone with me, I would feel anxious because my constant connection to my family and friends would be broken.
16. If I did not have my smartphone with me, I would be nervous because I would be disconnected from my online identity.
17. If I did not have my smartphone with me, I would be uncomfortable because I could not stay up-to-date with social media and online networks.
18. If I did not have my smartphone with me, I would feel awkward because I could not check my notifications for updates from my connections and online networks.
19. If I did not have my smartphone with me, I would feel anxious because I could not check my email messages.
20. If I did not have my smartphone with me, I would feel weird because I would not know what to do.

Yildirim & Correia (2015)

EK-2. Nomofobi Ölçeği (Türkçe Çeviri)

Mobil Telefon Yoksunluğu Korkusunun (Nomofobi) Günlük Mobil Telefon Kullanım Süresi ve Okul Başarıları Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi

	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum
Bu bölümde görüşünüzü uygun seçeneğe ait satıra (X) işaretleyerek belirtiniz.					
1. Akıllı telefonumdan sürekli olarak bilgi erişemediğimde kendimi rahatsız hissedirim.					
2. Akıllı telefonumdan istediğim her an bilgiye bakamadığımda canım sıkılır.					
3. Haberlere (örneğin neler olup bittiğine, hava durumuna ve diğer haberlere) akıllı telefonumdan ulaşamamak beni huzursuz yapar.					
4. Akıllı telefonumu ve telefonumun özelliklerini istediğim her an kullanamadığımda rahatsız olurum.					
5. Akıllı telefonumun şarjının bitmesinden korkarım.					
6. Kontörüm (TL kredim) bittiğinde veya aylık kota sınırimi aştığımda paniğe kapılırım.					
7. Telefonum çekmediğinde veya kablosuz internet bağlantısına erişemediğimde sürekli olarak sinyal olup olmadığını veya kablosuz erişim bağlantısı bulup bulamayacağımı kontrol ederim.					
8. Akıllı telefonumu kullanamadığımda bir yerde mahsur kalacağım dan korkarım.					
9. Akıllı telefonumu bir süre bakamadıysam, bakmak için güçlü bir istek hissedirim.					
10. Eğer akıllı telefonum yanımda değilse, ailemle ve /veya arkadaşlarımla hemen iletişim kuramayacağım için kaygı duyarım.					
11. Ailem ve/veya arkadaşlarım bana ulaşamayacakları için endişelenirim.					
12. Gelen aramaları ve mesajları alamayacağım için kendimi huzursuz hissedirim.					
13. Ailem ve/veya arkadaşlarımla iletişim halinde olmadığım için endişelenirim.					
14. Birinin bana ulaşmaya çalışıp çalışmadığını bilmediğim için gerilirim.					
15. Ailem ve arkadaşlarımla olan bağlantım kesileceği için kendimi huzursuz hissedirim.					
16. Çevrimiçi kimliğimden kopacağım için gergin olurum.					
17. Sosyal medya ve diğer çevrimiçi ağlarda güncel kalamadığım için rahatsızlık duyarım.					
18. Bağlantılarımda ve çevrimiçi ağlarda gelen güncelleme bildirimlerini takip edemediğim için kendimi tuhaf hissedirim.					
19. Elektronik postalarımı kontrol edemediğim için kendimi huzursuz hissedirim.					
20. Ne yapacağımı bilemiyor olacağımdan kendimi tuhaf hissedirim.					

EK-3. Demografik Ölçek

1) Ad Soyad :

2) Genel Not Ortalaması (0-100 arası) :

3) Cinsiyetiniz nedir? Bayan Erkek

4) Anne ve babanızın eğitim durumu nedir?

Anne **Baba**

	Anne	Baba
Okur-yazar değil	☐	☐
İlkokul mezunu	☐	☐
Ortaokul mezunu	☐	☐
Lise mezunu	☐	☐
Üniversite mezunu	☐	☐

5) Ailenizin aylık toplam geliri nedir? 0-1600 TL 1601-2000 TL
 2001-2500 TL 2501 TL ve üzeri6) Babanızın mesleği nedir ? İşçi Çiftçi Esnaf Memur
 Emekli Çalışmıyor Serbest Meslek7) Annenizin mesleği nedir ? Ev hanımı İşçi Esnaf
Memur Emekli Serbest Meslek

EK 4. Alınan İzinler

Anket Kullanım İzni

Çağlar Yıldırım

Alıcı: bana

20 Tem (4 gün önce)

Merhaba Merve hocam,

Mesajınız ve ilginiz için teşekkürler. Ekte ilgili makaleleri ve olceği gönderiyorum. Olcek makalenin sonunda yayımlandığı için ayrıca bir izin alınmasına gerek yoktur. Ancak herhangi bir sebepten oturu izin yazısına ihtiyacınız varsa bu mesajımı yazılı izin olarak sunabilirsiniz.

İyi çalışmalar dilekleriyle...

Tesekkürler,
CY

[...]

T.C.
BALIKESİR VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 99191664-605.01-E.3093620
Konu : Araştırma İzni (Merve YAKUT)

13.02.2018

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi : 31/01/2018 tarihli ve 93130991-044-E.1800018064 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Anabilim Dalı Fen Bilgisi Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans programı öğrenciniz Merve YAKUT'un Müdürlüğümüz bünyesindeki okullarda uygulamak istediği araştırma izni ile ilgili Valilik Makamının 12/02/2018 tarih ve 99191664-605.01-E.2965347 sayılı oluru ve anket formları yazımız ekinde gönderilmiştir.

Bilgilerinizi arz ederim.

Ahmet CENGİZ
İl Millî Eğitim Müdür V.

13 Şubat 2018
Görevli Elektronik İmza:
Aslı ile Aynısıdır.
Zekariya YALIN
Memur

Ek :

- 1- Onay örneği (1 Sayfa)
- 2- Anket Formu (1 Sayfa)

T.C.
BALIKESİR VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 99191664-605.01-E.2965347
Konu : Araştırma İzinî

12.02.2018

VALİLİK MAKAMINA

İlgi : a) Millî Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nün 07.03.2012 tarih ve 2012/13 sayılı genelgesi.
b) Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Rektörlüğü'nün 31 /01/2018 tarih ve 2556863 kayıt sayılı yazısı.

Başvuru Sahibinin Adı Soyadı	Merve YAKUT
Danışmanı	Yrd. Doç. Dr. Fehime YALÇIN
Kurumu/Üniversite/Görev Yeri	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Alan/Bölüm	Eğitim Bilimleri Enstitüsü / Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Anabilim Dalı
Tez, Araştırma veya Anketin Konusu	"Mobil Telefon Yokluluğu Korkununun (Nomofobi) Günlük Telefon Kullanımı Stresi ve Okul Başarıları Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi"
Başvuru Tarihi	07.02/2018
Başvuru Sayısı	2556863
Çalışma Başlama Tarihi	10/02/2018
Çalışma Bitiş Tarihi	30/03/2018
Veri Toplama Araçları	Nomofobi Ölçeği
Araştırma Türü	Yüksek Lisans Tezi

ÇALIŞMA YAPILACAK EĞİTİM KURUMLARININ LİSTESİ

S. No	Okulun Adı	S. No	Okulun Adı
1	Bandırma / Esna/Sarısarıklarcılar Ortaokulu	8	Bandırma / Hasan Athi Ortaokulu
2	Bandırma / Vecihibey Ortaokulu	9	Bandırma / Yamanoglu Ortaokulu
3	Bandırma / Şehit Süleymanbey Ortaokulu	10	Bandırma / Ticaet Borazan Ortaokulu
4	Bandırma / Fahri Ortaokulu	11	Bandırma / Şehit Pilot Östeğmen Cemil Kaya Ortaokulu
5	Bandırma / Evyagan Ortaokulu	12	Bandırma / Şehit Bedir Karabeyik Ortaokulu
6	Bandırma / Bandırma Ortaokulu	13	Bandırma / Korpeneral Erver Akçoğlu Ortaokulu
7	Bandırma / Bandırma İmam Hatip Ortaokulu	14	Bandırma / Eri Holding Ortaokulu

07/02/2018 Tarihli Araştırma İzinî Başvurusu 07.03.2012 tarih ve 2012/13 sayılı Araştırma, yarışma ve Sosyal Etkinlik İzinlerine ilişkin Genelge kapsamında değerlendirilmiştir. Buna göre, Araştırma Üzerisinin ve veri toplama araçlarının içerik ve kapsam yönünden Türk Millî Eğitimini amaçlarına uygun olduğu, millî ve manevî değerlere aykırı ve kişilik haklarını zedeleyecek herhangi bir unsur taşımadığı görülmüştür.

Bakanlığımıza bağlı okul ve kurumlarda yapılacak Araştırma Yarışma ve Sosyal Etkinlik izinleri ilgi (a) genelge gereğince yukarıdaki bilgileri belirlenen çalışmanın, eğitim kurumlarında, okul/kurum müdürlüklerinin denetiminde, öğrenci ve velilerin kişisel bilgilerinin alınmaması/verilmesi kaydı ile yapılması Müdürlüğünüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde, olurlarınıza arz ederim.

Fahri ACAR

Müdür a.

İl Millî Eğitim Şube Müdürü

OLUR

12.02.2018

Ahmet CENGİZ

Vali a.

İl Millî Eğitim Müdürü V.

Özgeçmiş

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı: Merve ÇOLAK

Doğum Yeri: Bandırma/ BALIKESİR

Doğum Tarihi: 28.01.1993

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi Öğretmenliği (2011-2015)

Yüksek Lisans Öğrenimi: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Fen Bilgisi Eğitimi (2016-2019)

İş Deneyimi

Bandırma BİLSEM /Fen Bilgisi Öğretmeni/2015-2016 Eğitim-Öğretim Yılı

Bursa Yıldız Eğitim Kurumları/ Fen Bilgisi Öğretmeni /2017-2018 Eğitim-Öğretim Yılı

Bursa FSM Final Eğitim Kurumları/ Fen Bilgisi Öğretmeni /2018-2019 Eğitim-Öğretim Yılı

Bandırma Final Akademi Ortaokulu/ Fen Bilgisi Öğretmeni /2019-2020 Eğitim-Öğretim Yılı

Kurs/Sertifika Bilgisi

Zekâ Oyunları ve Satranç Eğitimi

İletişim

E-posta Adresi:merveyakut93@gmail.com